

RENOVERING AV STRANDSKONING VID

ÅKROKEN I NYKÖPING

En arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning vid Åkroken,
Nyköping 231:1, fastigheterna Väster 1:1 och 1:36,
Nyköpings kommun och socken, Södermanlands län

AGNETA FLOOD

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3087

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Arbete med förstärkning av stagrör längst med strandkoningen vid Nyköpingsån.
Foto från sydväst.

ALLMÄNT KARTMATERIAL: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003

© Arkeologikonsult 2018

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

RENOVERING AV STRANDSKONING VID

ÅKROKEN I NYKÖPING

En arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning vid Åkroken,
Nyköping 231:1, fastigheterna Väster 1:1 och 1:36,
Nyköpings kommun och socken, Södermanlands län

AGNETA FLOOD

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3087

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringsstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Möjlig fornlämning innebär att man vid registreringsstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning eller inte. Lämningen måste vara bekräftad

i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, t.ex. fyndplats eller plats med tradition.

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

DEN UPDRAGSARKEOLOGISKA PROCESSEN

Arkeologiska undersökningar inför markexploatering, s.k. uppdragsarkeologi, regleras av kulturmiljölagen och sker efter samråd med eller beslut av länsstyrelsen. Den uppdragsarkeologiska processen består av tre steg:

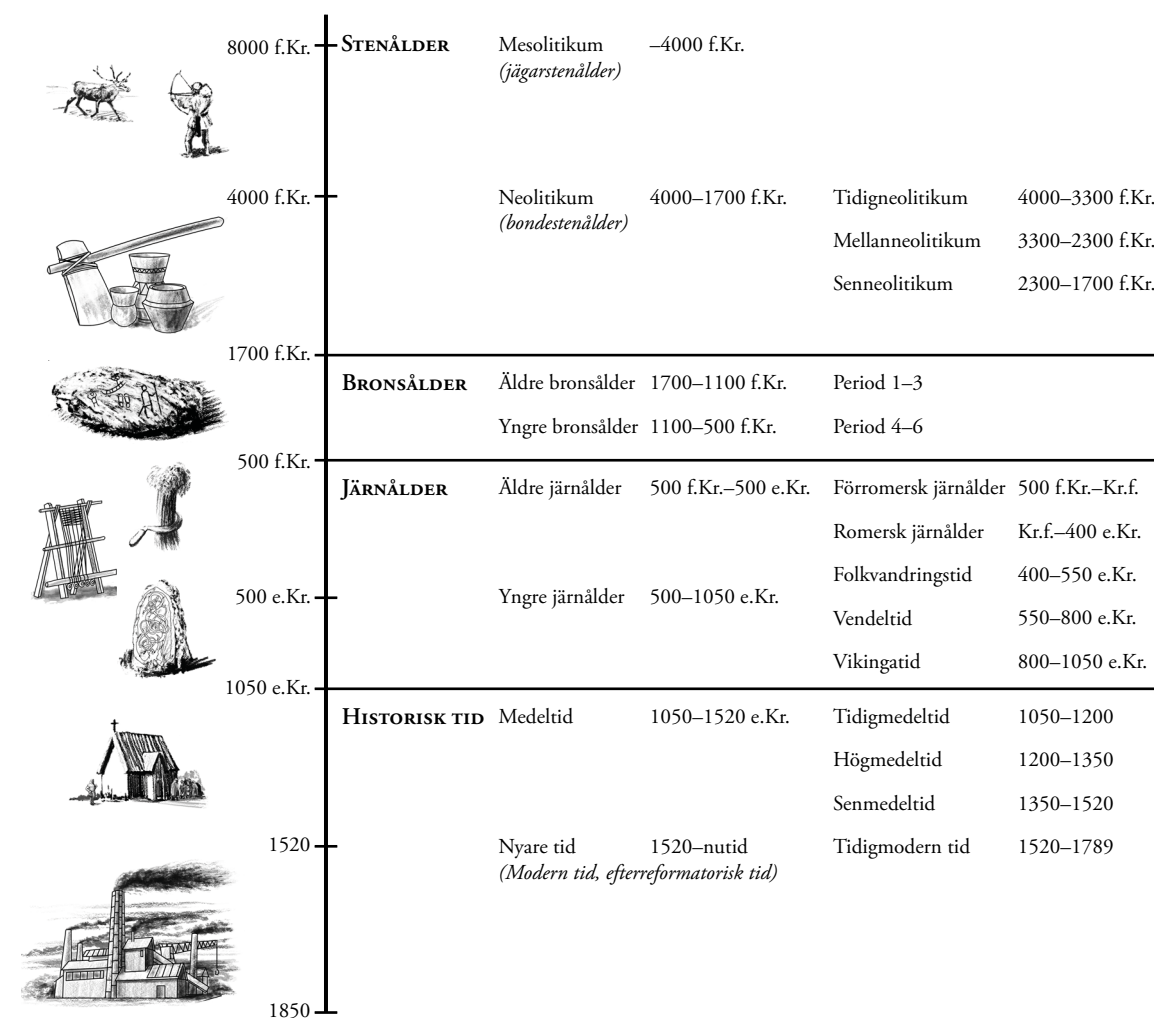
Arkeologisk utredning fastställer om fornlämningar finns inom området för ett planerat byggprojekt. Utredningen delas ofta upp i *etapp 1* bestående av kart- och arkivstudier samt en fältinventering, och *etapp 2* bestående av provgroppgrävning eller sökschaktning med grävmaskin för att eftersöka fornlämningar som inte är synliga ovan mark.

Arkeologisk förundersökning är en delundersökning av en fornlämning, antingen för att ge länsstyrelsen

ett beslutsunderlag (ålder, utbredning, fyndsammansättning och komplexitet) inför en slutgiltig arkeologisk undersökning, eller för att avgränsa fornlämningen så att byggprojektet kan lokaliseras utanför denna.

Arkeologisk undersökning innebär att fornlämningen undersöks och tas bort. Dokumentationen är noggrann, och källmaterialet tolkas och analyseras både i fält och under rapportarbetet. Stora undersökningar planeras noggrant och tar förhållandevis lång tid att utföra, och innehåller även förmedlingsinsatser och populärvetenskap. Om markingreppet är litet, t.ex. en ledningsdragnings, görs ofta en mindre och enklare undersökning, *schaktningsövervakning*, där en arkeolog övervakar arbetet och dokumenterar eventuella lämningar.

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

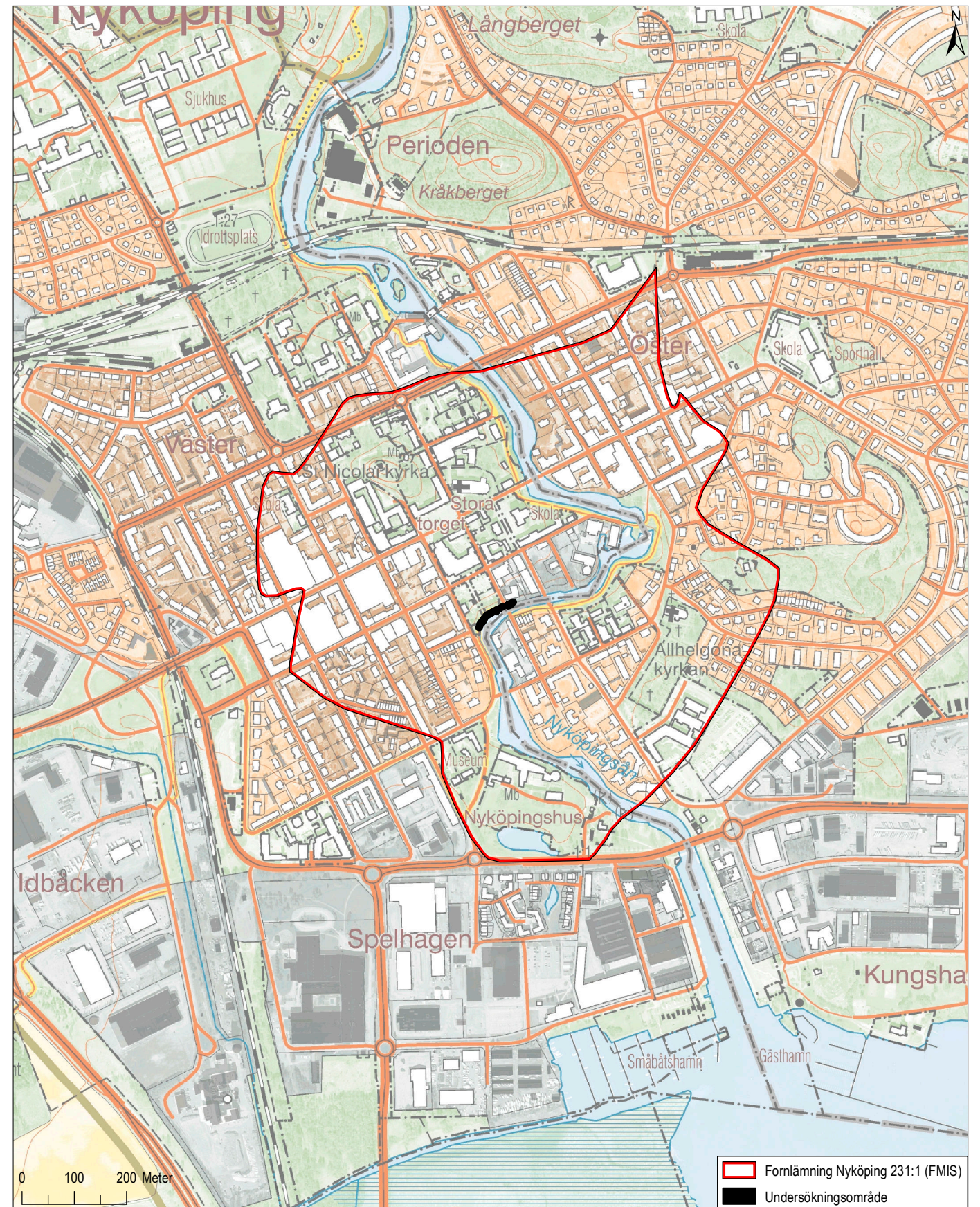

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	7	AVSLUTANDE KOMMENTARER	26
INLEDNING	8	REFERENSER	26
Syfte.....	8	Litteratur	26
Fältarbetsmetod	8	Otryckta referenser	26
BAKGRUND OCH TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR.....	9	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	27
Förundersökningar i anslutning till strandskoningen under 2000-talet	9	BILAGOR	28
UTFÖRANDE.....	10	Bilaga 1. Schakt- och anläggningsbeskrivning	28
Antikvarisk kontroll vid borrhning med vertikala stagrör	10	Bilaga 2. Borrprovsprotokoll	29
Schaktningsövervakning etapp 1	10	Bilaga 3. Borrprovsbeskrivning	35
Schaktningsövervakning etapp 2	10	Bilaga 4. Fyndtabell borrhprover	40
Fyndstrategi	10	Bilaga 5. Fyndtabell schaktningsövervakning etapp 1 och 2	41
Analyser	10	Bilaga 6. Arkeobotanisk analys borrhprover	42
RESULTAT	12	Bilaga 7. Osteologisk analys borrhprover.....	43
Borrhprover	12	Bilaga 8. Osteologisk analys schaktningsövervakning etapp 2.....	44
Schaktningsövervakning etapp 1	20	Bilaga 9. Konserveringsrapport	45
Schaktningsövervakning etapp 2	22		

Figur 1. Platsen för den arkeologiska undersökningen markerad på Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Figur 2. Undersökningsområdet inom fornlämning Nyköping 231:1 (urval, FMIS) markerat på Fastighetskartan. Skala 1:10 000.

SAMMANFATTNING

Arkeologikonsult har utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom fornlämningen Nyköping 231:1, fastigheten Väster 1:1 och 1:36 i Nyköping stad och kommun, Södermanlands län (figur 1, 2). Arbetet utfördes med anledning av att kommunen i Nyköping beslutat att förstärka strandskoningen vid Nyköpingsån på grund av sättningar i marken. Renoveringsarbetet genomfördes i den norra delen av Nyköpingsån, på ömse sidor om Behmbron, mot kvarteret Verkstaden och Åkroken. Syftet med schaktningsövervakningen var att övervaka de markarbeten som utfördes av arbetsföretaget (Züblin AB), dokumentera de berörda delarna av fornlämningen samt att tillvarata fynd. Arbetet med att förstärka strandskoningen var uppdelat i tre delmoment. Under det *första momentet* genomfördes en antikvarisk kontroll då vertikala stagrör borrades ned till fast berg, med en meters intervall (figur 3). Därpå följde det *andra momentet* med schaktningsövervakning ned till ett djup av 1,3 meter, längs med hela den berörda sträckan om 80 meter. Det *tredje momentet* innebar övervakning vid nedmontering av de murpartier som skulle renoveras och bytas ut (figur 4). Muren nedmonterades till ett djup av 2,5 meter, vilket i princip betydde ned till vattennivån.

Den arkeologiska schaktningsövervakningen kom att ge värdefulla arkeologiska resultat. Utifrån insamlade materialprover från borrhningen konstaterades arkeologiska kulturlager, sammansättning och typ, därtill konstaterades trämaterial från vattennära konstruktioner på 4–5 meters djup längs med Nyköpingsån.

Vid undersökningens sista moment kunde också utfyllnads- lager, raseringslager, träkonstruktioner och rester av en äldre strandskoning dokumenteras och undersökas. Framförallt keramik, kakel, och djurben påträffades vid schaktningsarbetet. I materialproverna från borrhningen förekom därtill spill från ben-, horn- och läderhantverk.

Figur 4. Översikt Åkroken och murparti. Foto från öster.

Figur 3. Borrning av stagrör påbörjad. Foto från sydöst.

INLEDNING

Arkeologikonsult har på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanland (Lst dnr 431-1849-2017) utfört en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning inom fornlämning Nyköping 231:1 inom fastigheten Väster 1:1 och 1:36 i Nyköping stad och kommun. Arbetet utfördes med anledning av att kommunen i Nyköping beslutat att förstärka strandskoningen vid Nyköpingsån på grund av sättningar i marken. Renoveringsarbetet genomfördes i den norra delen av Nyköpingsån, på ömse sidor om Behmbron, mot kvarteret Verkstaden och Åkroken.

Den idag synliga strandskoningen byggdes i början av 1900-talet (Pettersson 2006). Under årens lopp har dock flera ras skett längs med Nyköpingsån vilket inneburit att konstruktionen vid flera tillfällen under senare tid renoverats och förstärks. Flera ingrepp i konstruktionen, såsom nyare fundament för Behmbron, vattenledningar ned till ån och skyddande räcken, har också gjort strandskoningen instabil.

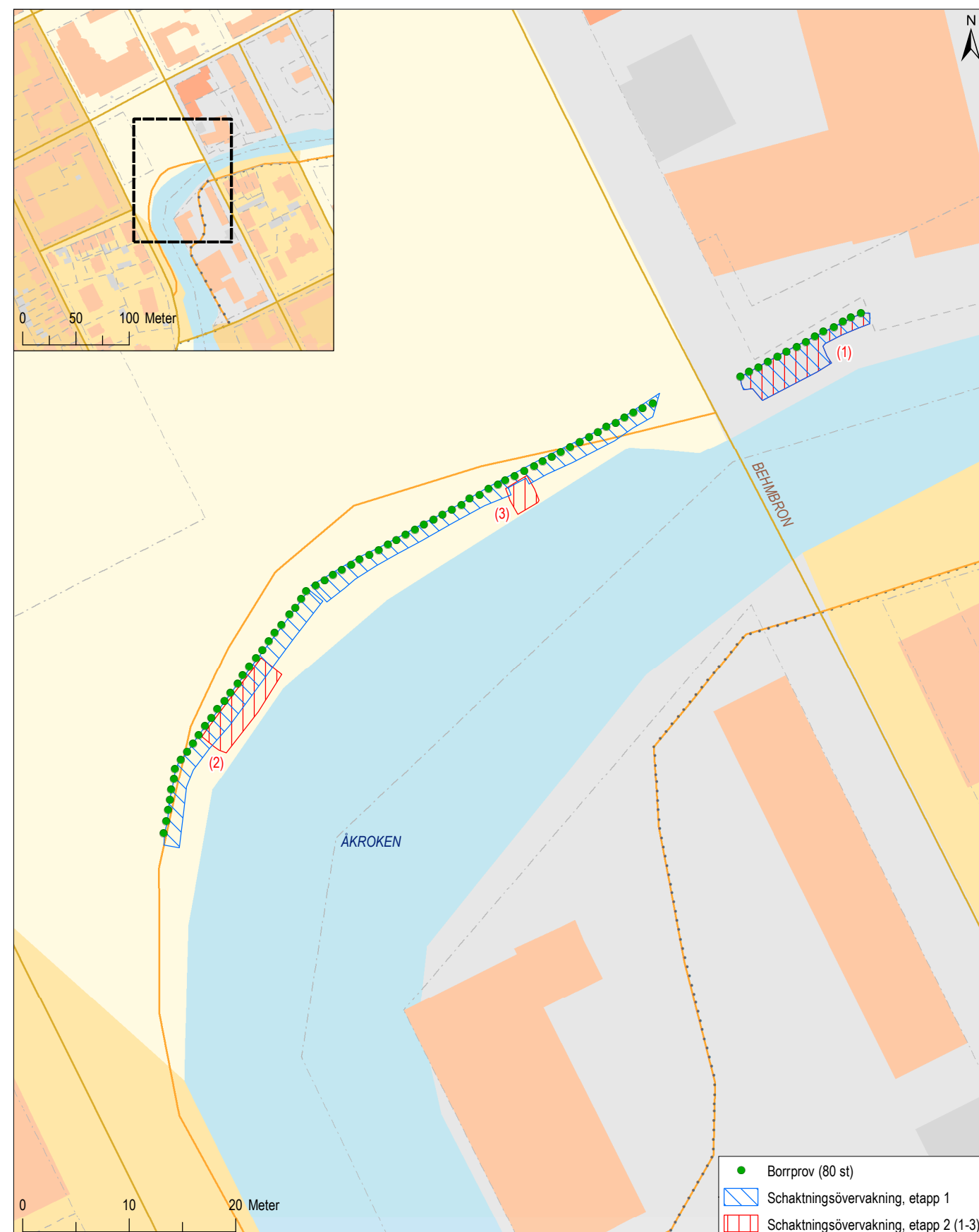
Syfte

Syftet med den aktuella schaktningsövervakningen var att övervaka arbetsföretaget och dokumentera de berörda delarna av fornlämningen samt att tillvarata fynd. Arbetet utfördes under sommaren och hösten 2017.

Fältarbetsmetod

Arbetet med att förstärka strandskoningen vid Nyköpingsån öster och väster om Behmbron var uppdelad i tre delmoment (figur 5):

- Antikvarisk kontroll vid borring med vertikala stagrör (borrprover 80 st) som skulle förankras i fast berg.
- Schaktningsövervakning etapp 1. Detta innefattade schaktning längs med hela berörda sträcka av 80 meter, ned till 1,3 meters djup från marknivå, inför arbetet med att förstärka och svetsa plåtar mellan stagrören.
- Schaktningsövervakning etapp 2. Detta innefattade övervakning vid nedmontering av murpartier öster om Behmbron (1), västerut vid krökning av strandskoningen (2) samt vid nedmontering av befintlig trappa (3) i strandskoningen. Schaktningsövervakningen genomfördes ned till 2,5 meters djup under marknivå.

Figur 5. De tre delmomenten bestod av en antikvarisk kontroll vid borring samt schaktningsövervakning etapp 1 och etapp 2 med nedmontering av murpartier (1–2) och nedmontering av befintlig trappa (3). Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:500. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:5 000.

BAKGRUND OCH TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR

Det berörda området för schaktningsövervakningen ligger strax sydost om fastigheterna Åkroken 3 och Åkroken 4, där omfattande arkeologiska undersökningar genomfördes under 2010 respektive 2011 (figur 6). Undersökningarna gav en mycket intressant bild av Nyköping under en lång period.

Tillsammans utgjorde undersökningsområdena en yta av 1 880 m² med kulturlager som var 2 meter tjocka inom vissa delar av ytan. De arkeologiska lämningarna sträckte sig över en period av närmare 1500 år, mellan 250 e.Kr. till 1650-tal. Inom ytan fanns lämningar från sju medeltida tomter och ett stort antal lämningar från byggnader undersöktes, varav det äldsta utgjordes av två båthus från vendeltid respektive vikingatid. Under 1100-talet och mot mitten av 1200-talet fanns på tomterna bostadshus, ekonomibyggnader och ett minde antal hantverkshus, samt en gata som följde åns riktning från omkring 1125 (Nordström 2016:8). Under 1100-talet var Nyköpingsån emellertid betydligt bredare än idag och i kvarteret Åkroken stod vattenlinjen i höjd med 3-meterskurvan över havet.

Under senare delen av 1200-talet uppfördes magasin, förråd och båthus ned mot ån, som nyttjades som hamnområde samtidigt som det inom den nordöstra delen av ytan kom att anläggas ett torg. Under mitten av 1200-talet finns också en trälagd kaj längs med ån (Nordström 2016:189).

Från slutet av 1400-tal till 1500-tal skedde en omstrukturering och en ny bebyggelse med stenhuskällare, som nu nyttjades som bostäder etableras ned mot ån och var i bruk minst fram till mitten av 1600-tal. Fyndmaterial mellan 1050–1650 dominerades av keramik, följt av järn och organiskt material.

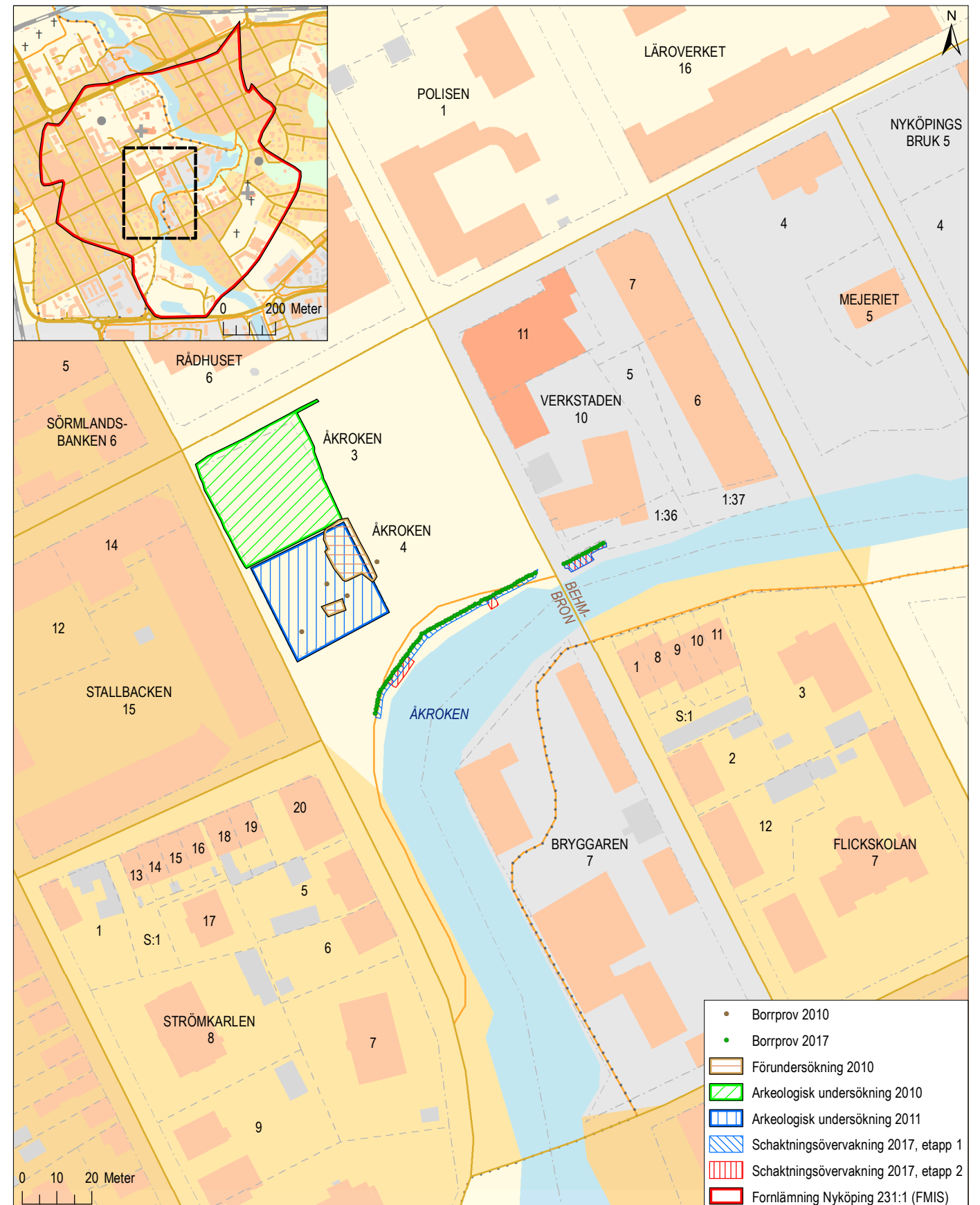
Inom närområde har ett antal äldre större undersökningar utförts t ex kvarteret Rådhuset (1963–1964) med lämningar från 1200–1600 tal och kvarteret Stallbacken (1972–1973) med lämningar från 1100–1600-tal.

Förundersökningar i anslutning till strandskoningen under 2000-talet

Ett antal förundersökningar och schaktningsövervakningar har utförts i anslutning till Nyköpingsåns strandskoning. Sörmlands museum genomförde under 2006 provborrningar med skruvborr i kombination av kart- och arkivstudier, inför de kommande undersökningarna inom kvarteret Åkroken. Vid denna provborrning visade det sig att det finns djupt liggande kulturlager i relativ närhet till strandskoningen (Pettersson 2007, bilaga 7 och bilaga 11 borrpunkt 7, 10 och 13). Sörmlands museum utförde också en förundersökning under 2008 av kvarteret Åkroken 3 (Gustafsson, & Pettersson 2009).

Riksantikvarieämbetet utförde förundersökningen av Åkroken 4 under 2010. Förundersökningen inbegrep schaktningsarbeten som också kompletterades med fyra stycken borrkärnor. Vid analys av materialet från dessa borrprover kunde man konstatera att kulturlager förekom ned till ca 4 meters djup under befintlig marknivå. Förundersökningen av ytorna närmast strandskoningen visade på 1–2 meters djup, utfyllnadslager från modern tid, spår av jordskred som återfyllts med äldre kulturlager, raseringslager från lämningar daterade mellan 1600–1800 tal men även äldre brandrester. I de södra delarna föreföll brandresterna direkt överlagra de medeltida kulturlagren (Beronius Jörpeland 2010).

I samband med en schaktningsövervakning 2016 undersökte Arkeologikonsult två provgropar strax väster om Behmbron. Provgrop 1 grävdes ned till 2,2 meters djup och förutom utfyllnadslager med fynd från 1800–1900-tal påträffades närmare botten kakel med 1700-tals datering samt rester från en äldre grundläggning till Behmbron. Inom provgrop 2, som placerades något väster ut längs med strandskoningen, påträffades framförallt omrörda lager och utfyllnadslager från modern tid (Gustafsson 2016).

Figur 6. Tidigare undersökningar vid Åkroken. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:1 000. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:20 000.

Antikvarisk kontroll vid borrning med vertikala stagrör

Arbetet utfördes med en bandburen maskin försedd med borranordning med ett avflöde för materialet högst upp. Borrningen skedde med luft, medan vatten i mindre mängder tillfördes för att minska friktionen. I de flesta fall användes 9 meter långa rör men på vissa ställen längs med sträckan behövdes upp till 15 meter långa rör för att nå berggrunden. Borrningsarbetet kom att avbrytas i omgångar och utvärderas på grund av att det förekom sättningar i mark och byggnader, rasrisk och faktiska ras. Längs med vissa partier medförde borrningen, att jordmassor med det tillförda vattnet fördes ut i ån, vilket resulterade i att skyddande geotextilduk kom att monteras längs med berörda sträcka. Schaktningsövervakningen kom därav att sträcka sig över en längre period under sommaren och hösten 2017. Arbetet påbörjades väster om brofästet vid Behmbrogatan. Borrningen av samtliga rör övervakades av arkeolog fram till dess att fast berg påträffades. Arbetet avbröts av arkeolog när material började komma ut ur avflödet, därefter kontrollerades materialets sammansättning vid 0,5–1 meters intervaller.

Schaktningsövervakning etapp 1

När nedborrningen av de vertikala rören var avslutad, påbörjades schaktningen i väster, ned till ett djup av 1,3 meter längs med hela berörda sträcka, och österut mot Behmbron. Vid det här laget hade de stora träd som stått längs med strandpromenaden sågats ned. Emellertid utgjorde de stora stubbar och rötter som fanns kvar en del bekymmer vid schaktningen. Schaktet drogs i kant mellan stagrörerna och ån och hade en bredd av 1,2 meter. Ett urval av fynd och benmaterial samlades in ifrån utfyllnadslager.

Schaktningsövervakning etapp 2

Vid nedmonteringen av murpartier genomfördes schaktningen skiktvis ned till 2,5 meters djup med avbrott för att sätta upp stagplåt för att förstärka och avlasta trycket från jordmassorna. Tre schakt tog upp, ett öster om Behmbron, ett längs med befintlig trappa samt ett vid åkröken i väster. Schaktbredden uppgick till 2,8 meter. Arbetet påbörjades öster om Behmbron där delar av strandskoningen i två omgångar hade rasat ut i vattnet efter det att borrningen påbörjats. Här insamlades ett urval av fynd från påträffade utfyllnadslager. Arbetet fortsatte därefter med nedmonteringen av murpartiet i den västra delen och till sist plockades trappan ned till ån bort, för att sedan läggas igen.

Fyndstrategi

Fyndmaterial såsom trä från borrhövar, djurben och övrigt organiskt material från borrning och schaktning, insamlades för att analyseras efter fältarbetet (bilaga 4, 5), och därefter kasseras. Fyndkategorier såsom mynt, keramik, kakel, artefakter av ben och horn tillvaratogs för att registreras, analyseras och sparas.

Analyser

Vedartsanalys

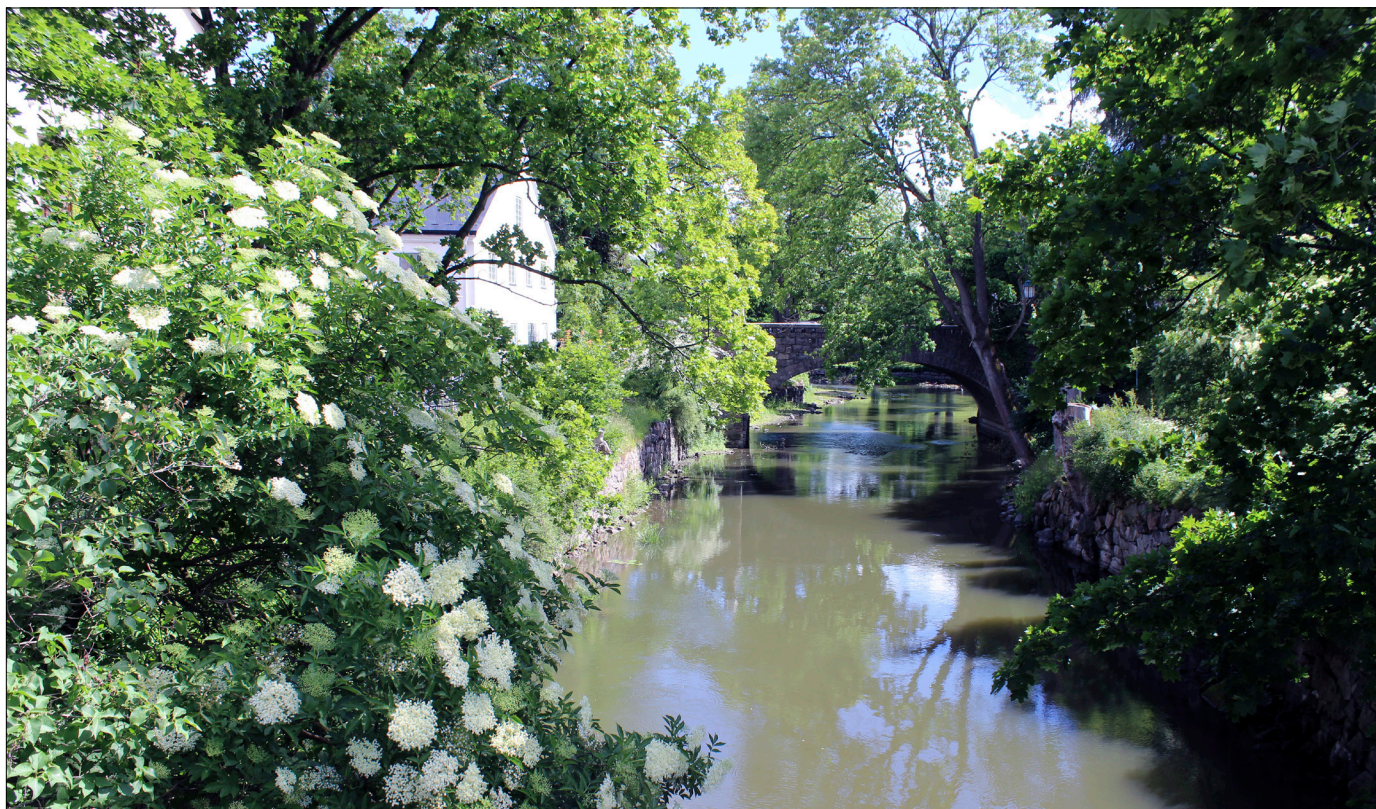
Vedartsanalys genomfördes i syfte att få svar på vilka träslag som förekom (bilaga 6). Träresterna från borrningen analyserades också i syfte att få svar på från vilket typ av trämaterial det var fråga om, som till exempel timmerstock, hantverk eller träflis. Där material fanns att tillgå samlades prover in från alla borrhövar. Efter analys har träresterna kasserats.

Osteologisk analys

En översiktlig osteologisk analys av benmaterialet från borrhövarna, genomfördes under fältarbetet (bilaga 7). Analysen innefattade bedömning av art, benslag, vikt och antal fragment. Ett urval av benmaterialet från utfyllnadslagren vid etapp 2 insamlades för att analyseras efter fältarbete och har därefter kasserats efter registrering (bilaga 8). Den osteologiska analysen innefattade bedömning av art, benslag, bendel, sida, vikt och antal fragment.

Figur 7. Åkröken med undersökningsytan innan påbörjad undersökning. Kyrktornet kan ses i bakgrunden. Foto från sydväst.

Figur 8. Utsikt öster om Behmbron uppströms i Nyköpingsån. Foto från väster.

Figur 9. Schaktningsövervakning etapp 1. Foto från sydväst.

Figur 11. Boring av stagrör påbörjades väster om Behmbron. Foto från sydöst.

Figur 10. Schaktningen påbörjad vid strandskoningen i öst, delar av strandskoningen hade dock rasat ned vid arbetet med boringen av stagrören. Foto från söder.

Figur 12. Nedmontering av östra strandskoningen. Foto från sydväst.

RESULTAT

Med förförståelsen om hur vattennivån förhöll sig i området under medeltiden, förväntades eventuella lämningstyper från denna period längs med strandskoningen framförallt bestå av hamn/kajskonstruktioner såsom bryggor eller rustbädd till äldre strandskoning. Vid 0–2 meters djup under marknivå förväntades utsikten att påträffa orörda kulturlager vara mindre. De lager som förekom i denna nivå kan istället vara kopplade till händelser vid byggandet av strandskoningen vid tidigt 1900-tal.

Borrprover

Sammantaget kom 80 vertikala stagrör med 1-meters intervaller att borras ned norr om den befintliga strandskoningen (figur 16). 14 av dessa rör kom att borras ned öster om Behmbron, av arbetsföretaget betecknade som sträcka A. På den västra sidan betecknad som sträcka B–D placerades 66 stycken rör. Resultatet från analysen av borringarna visar på att kulturlager i princip inte förekommer mellan 0–2 meter under dagens marknivå.

Under ett omkring 0,5 meter tjock lager med matjord/planteringsjord, förekom längs med övervägande del av sträckan ett siltigt material med inslag av tegelkross och grusmaterial. Utefter arbetsytan saknades emellertid detta material vid tre partier:

- A1–A9
- C6–C10
- D2–D6

Åtminstone längs med sträcka A (öster om Behmbron) och D (längst väster ut) hängde detta ihop med att fyllnadsmaterial eller stenmaterial till murkonstruktionen hade tangerats och genomborrats. Längs med sträcka A och D kunde stenmaterialet också påvisas förekomma ned till omkring 3 meter från marknivå. Generellt förekom en stratigrafi med arkeologisk indikation (kulturlager eller trä) mellan 2–5 meter under marknivån. Organiska lager med trärester och träflis, fetare lager med dynga, träflis och pinnar, träkonstruktioner, samt lager med sot och kol. Sannolikt utgörs dessa lager framförallt av markberedande lager i strandzonen samt avfallmaterial som kastats över kajkanten.

Trämaterialet ifrån större stycken kunde i vissa fall konstateras förekomma ned till 6 meter under marknivå. Träresterna påträffades i ett siltigt grått homogent lager, som i det övre skicket hade en mörkare grå färg. Det homogena materialet av silt fortsatte ned till dess att berggrunden vidtog. Djupet för fast berg varierade dock mellan omkring 7 till 11–12 meter, med ett större djup i området kring åns krökning, längre nedströms. Trämaterialet kan möjligen komma från stolpar som är nedtryckta i det siltiga materialet längs med strandkanten och kan möjligen tillhöra en äldre kajkonstruktion av trä, en föregångare till den en stenlagda strandskoningen.

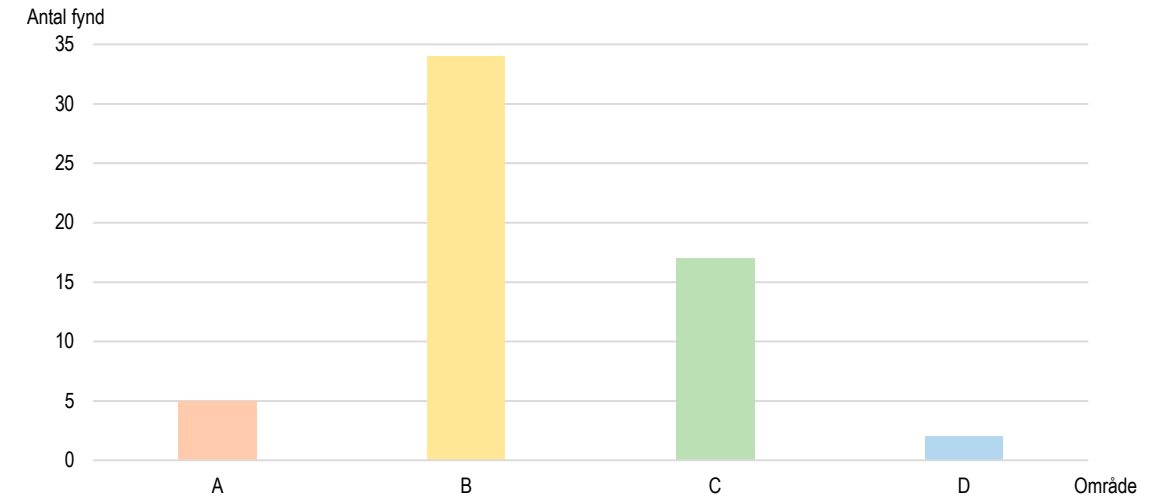
Öster om Behmbron skulle borrproven visa att endast sporadiska rester av kulturlager fanns bevarade. Material med småsten och grus skulle istället indikera att denna sträcka var störd av moderna ingrepp. Endast djupare ned omkring 4 meter under marknivå, kunde rester av trä konstateras.

På samma sätt skulle moderna ingrepp konstateras förekomma djupt ned vid B16–B19, (nedgrävning för trappa). På resterande sträck B–D (väster om Behmbron) kunde en stratifiering av kulturlager anas mellan ca 2–4,5 meters djup. De stratigrafiska kulturlagrens sammansättning och förändring vid borringen har också dokumenterats och lagts in i tabellform (bilaga 2). Utifrån denna tabell har vi sedan valt att fritt tolka och visualisera resultaten i bildformat för att göra informationen mera lättillgänglig (figur 21–30).

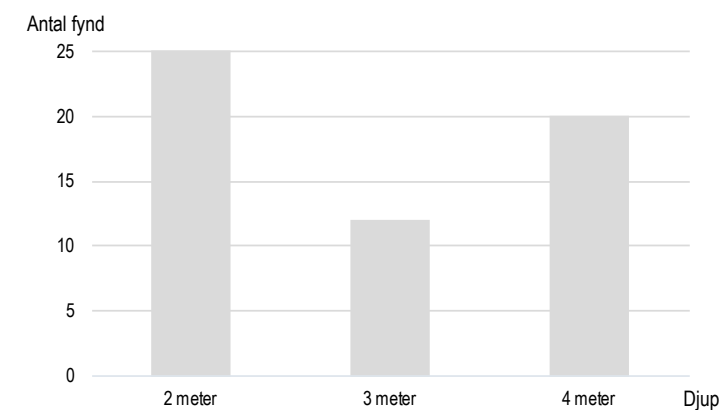
Fyndmaterial

Det fyndmaterial som insamlades ur utflödesmaterialet påträffades enbart på ett djup av 2–4 meter under dagens marknivå (figur 14). I det övre skikten (omkring 2 meter) påträffades främst fönsterglas, skaft till kritpipor, bössflinta, spik, yngre rödgods och fajans. På omkring 3 meters djup under marknivå förekom fortsatt flintavslag, men också läderspill och enstaka järnspik. Öster om Behmbron förekom kakel, rödgods och stengods på omkring 3 meters djup.

Längre ned i stratigrafien, väster om Behmbron, förekom stengods, läderspill, hornspill, flintavslag, yngre rödgods samt en pärla av horn.

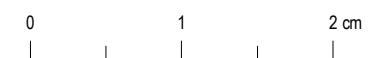
Figur 13. Antal fynd per område (A–D) med borrprover.

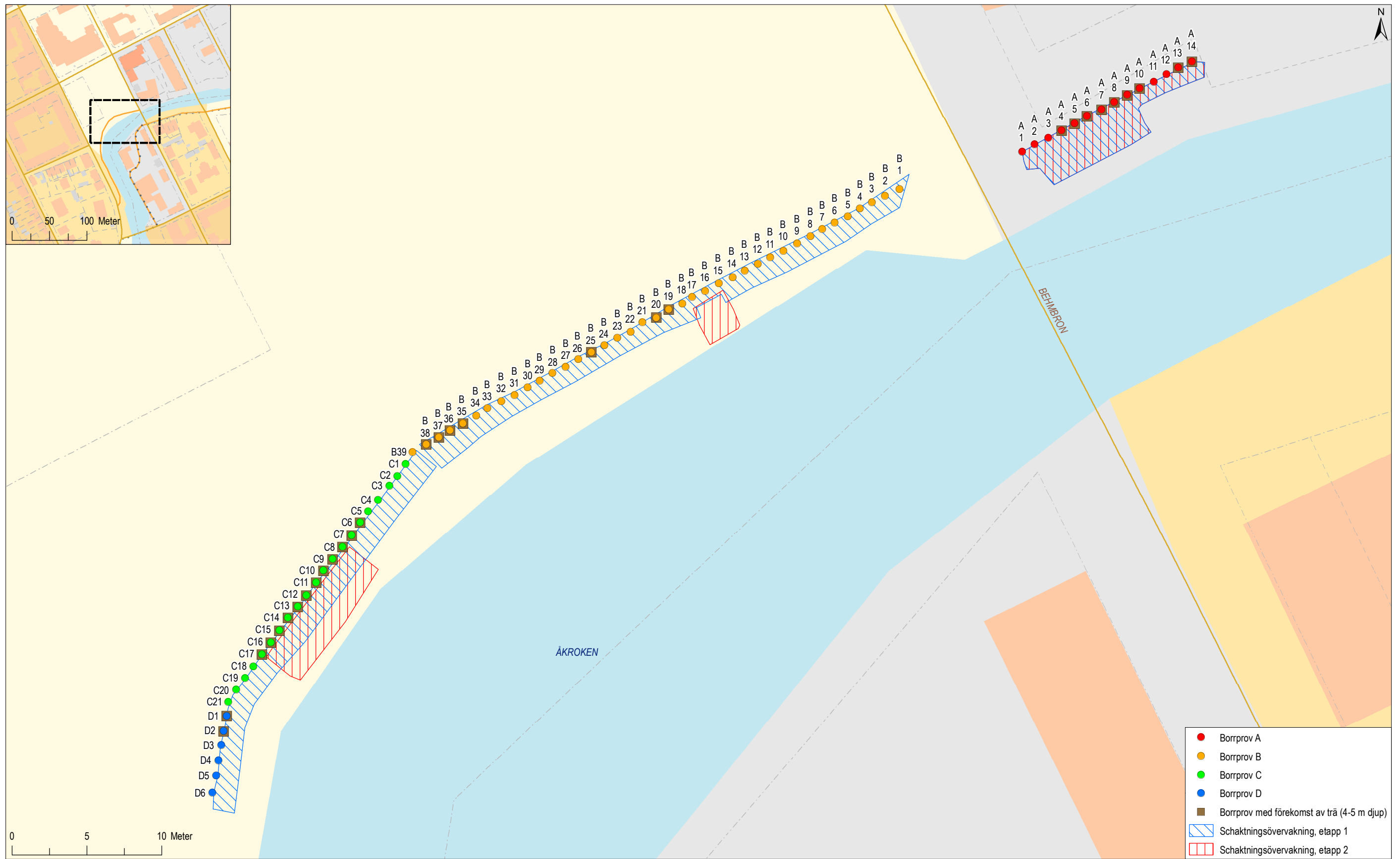

Figur 14. Antal fynd i relation till djup för hela sträckan (2–4 meter).

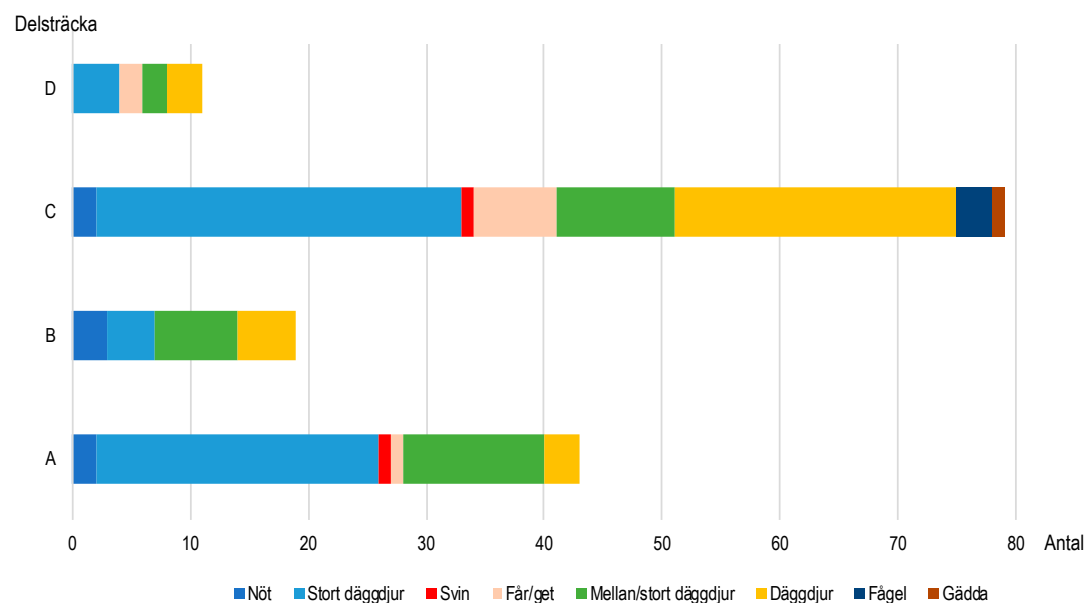

Figur 15. Ett urval av fynd som framkom vid borringen. Skala 2:1.
 A. Hornspill från hantverk (fnr 43:1:1) från borrprov C3.
 B. Pärla av horn (fnr 65:1:1) från borrprov D5.
 C. Skärva av yngre rödgods (fnr 50:1:1) från borrprov C11.
 D. Skärva av stengods (fnr 43:1:2) från borrprov C3.

Figur 16. Samtliga borrprover A-D. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:250. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:5 000.

Figur 17. Benmaterial per delsträcka med antal fragment per art/artgrupp.

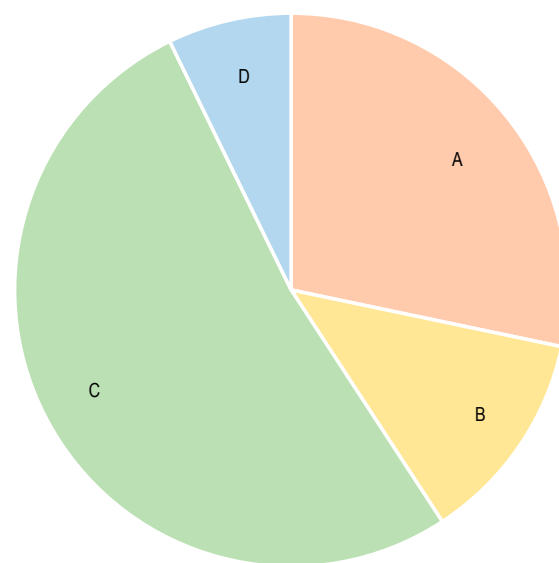
Osteologisk analys

Den osteologiska analysen från borrhproven påvisade en art-sammansättning som dominerades av nötboskap, får/get och svin (figur 17). Längs med sträcka C, förekom även andra arter såsom gräsand och gädda. Utöver dessa arter förekom längs med hela sträcka A–D också benslag som endast kunnat identifieras till artgrupper, däggdjur, större däggdjur samt mellanstort/stort däggdjur.

Benmaterialets sammansättning utgjordes av rester från bendelar som både representerade slaktavfall och matavfall. Emellertid var slaktavfallet något dominerade.

Förutom yttre påverkan på benmaterialet, såsom hugg och snitt från slakt och styckning, observerades också gnagspår från råttor och bearbetningsspår av hantverk.

Inget av benmaterialet har sparats.

Figur 18. Osteologiskt material per delsträcka.

Arkeobotanisk analys

Det material som tillvaratogs i samband med borrhproven genomgick en översiktlig växtmakrofossil analys och vedartsanalys. Ett urval av dessa har fotograferats (figur 19, 20) men inget av materialet har sparats. Syftet med analysen har varit att bedöma lagrens innehåll ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Genom att lägga samman information utifrån sammansättningen av olika källmaterial kan man göra en generell bedömning av lagrens innehåll och förekomsten av konstruktioner. Den här typen av information utgör värdefull kunskap inför eventuella framtida arkeologiska undersökningar.

Det tillvaratagna arkeobotaniska fyndmaterialet har analyserats i avseende på materialtyp, art och spår efter bearbetning. Materialet som påträffades var trä, växtmakrofossil, läder och ben. Trä, nötter och frukter artbestämde så långt det var möjligt (bilaga 6). Träresterna kategoriserades utifrån vad de kunde ha tillhört. Det vill säga om det var rester efter konstruktionsvirke så som syllar, fundament, bryggor, båtar, plankor eller rester från tillverkning i form av huggspån och täljspån men också spår efter hantverk så som hyvlade eller slipade ytor.

Tall och gran var de vanligaste förekommande trädslagen i proverna. Båda trädslagen används för en rad olika ändamål så som rustbäddar, bryggor, hus, båtar, andra konstruktioner

och föremål. Genom redskapsspår efter yxor och andra verktyg kan man få ytterligare ledtrådar vad dessa trädslag ingått i eller till vad de använts. Ek som var det näst vanligaste trädslaget är ett mycket hållbart trädslag som bland annat använts till båtar, husbyggnationer, stolpar och föremål. Även björk var relativt vanligt förekommande i proverna, och är ett segt och starkt trädslag som inte sällan nyttjats för redskapstillverkning och som bränsle.

I några prover har även hushålls- och hantverksavfall från staden kunnat konstaterats så som hasselnötter och läderspill från skor och annat läderhantverk. Fynd av den här karaktären visar på mycket goda bevaringsförhållanden i dessa lager.

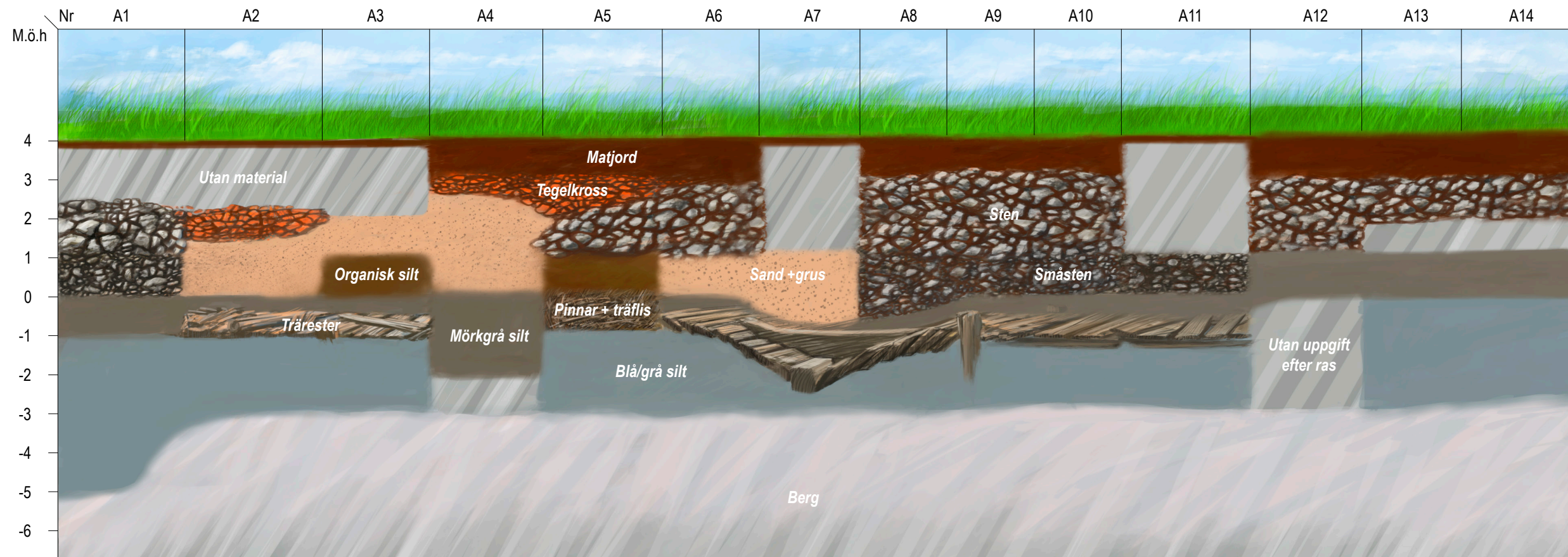

Figur 20. I samband med den arkeobotaniska analysen hittades ekollon, hasselnötter och andra nötter i borrhproven. Skala 1:1.

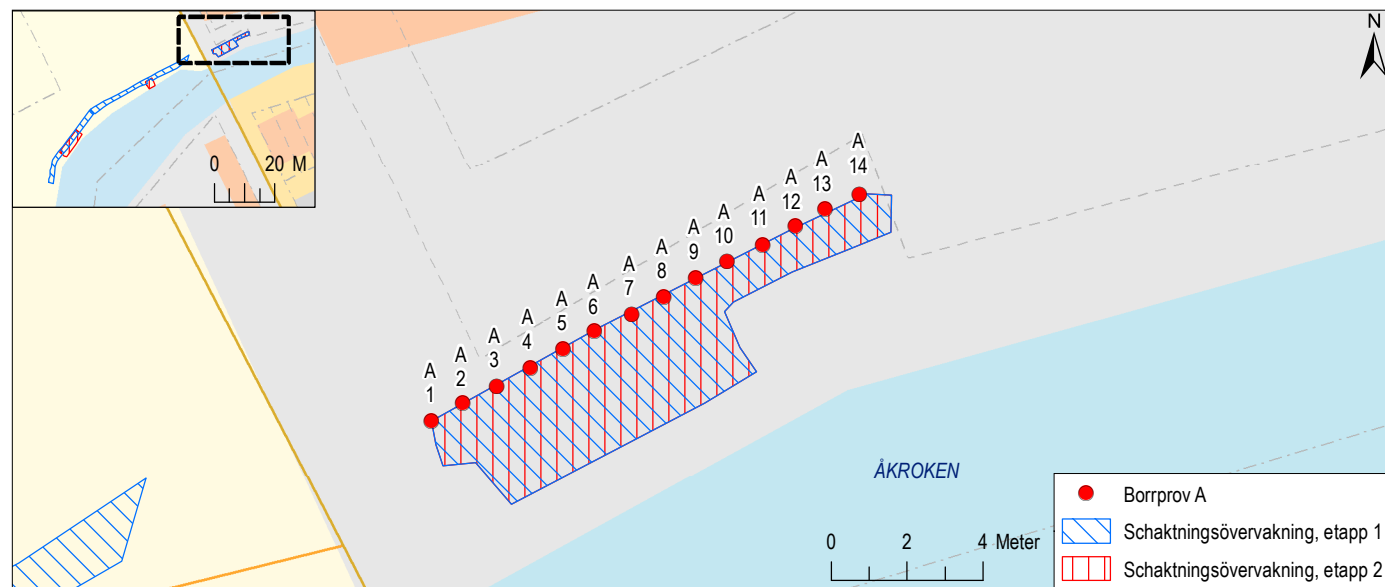

Figur 19. Ett urval av material som påträffades i samband med den arkeobotaniska analysen så som huggspån, ris, bark och pinnar. Skala 1:1.

Borrprover A1–A14

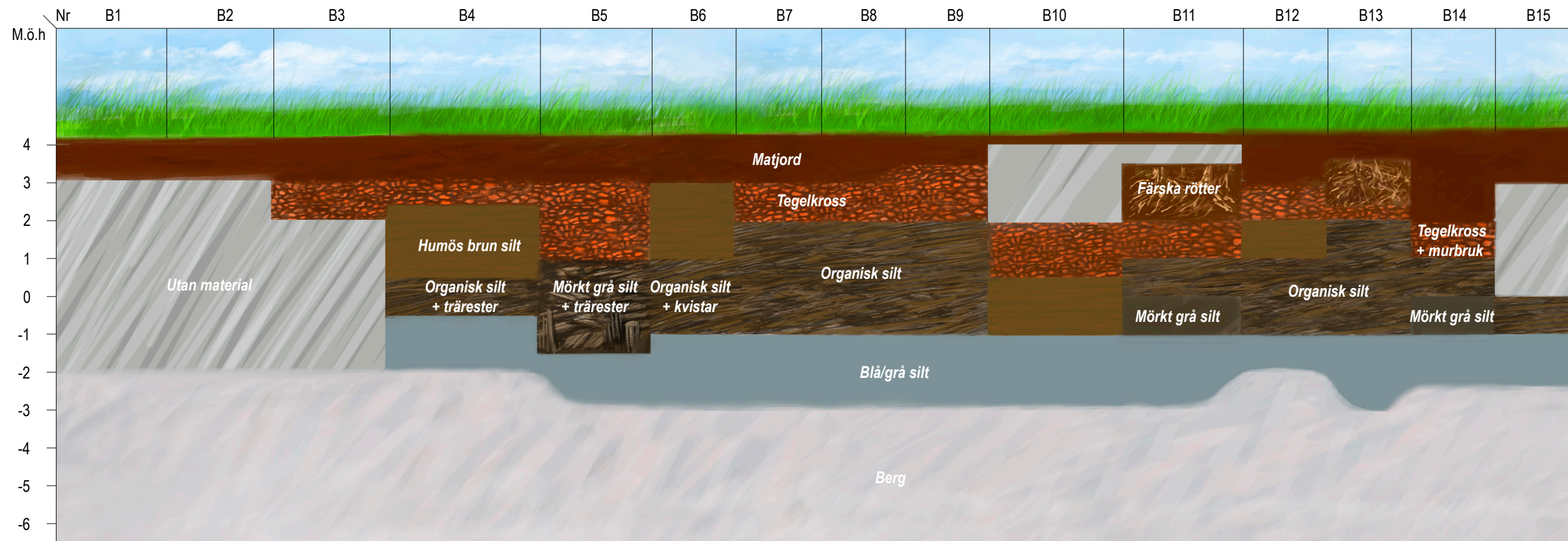

Figur 21. Illustration av borrprover A1–A14. Uppmärksamma att beskrivning endast markeras vid en förekomst i bilden. Illustration av Sverker Holmqvist.

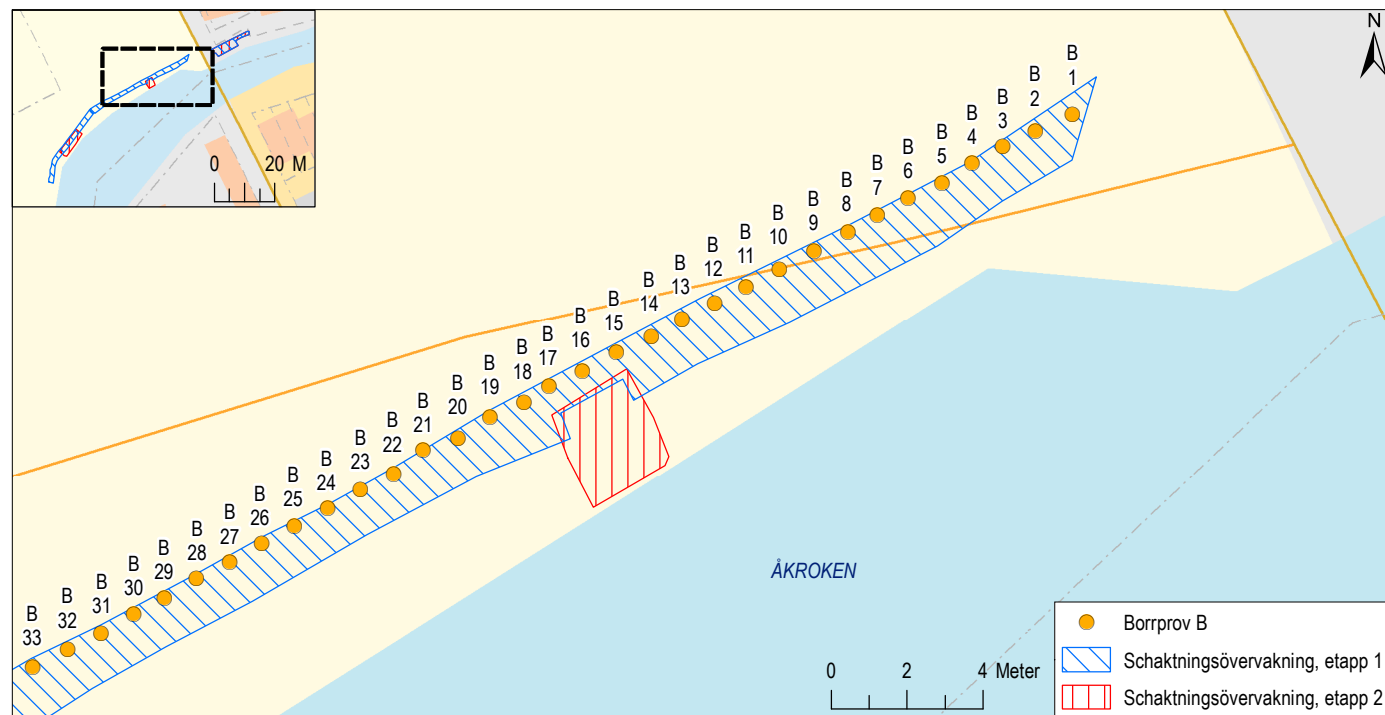

Figur 22. Borrprover A1–A14. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

Borrprover B1–B15

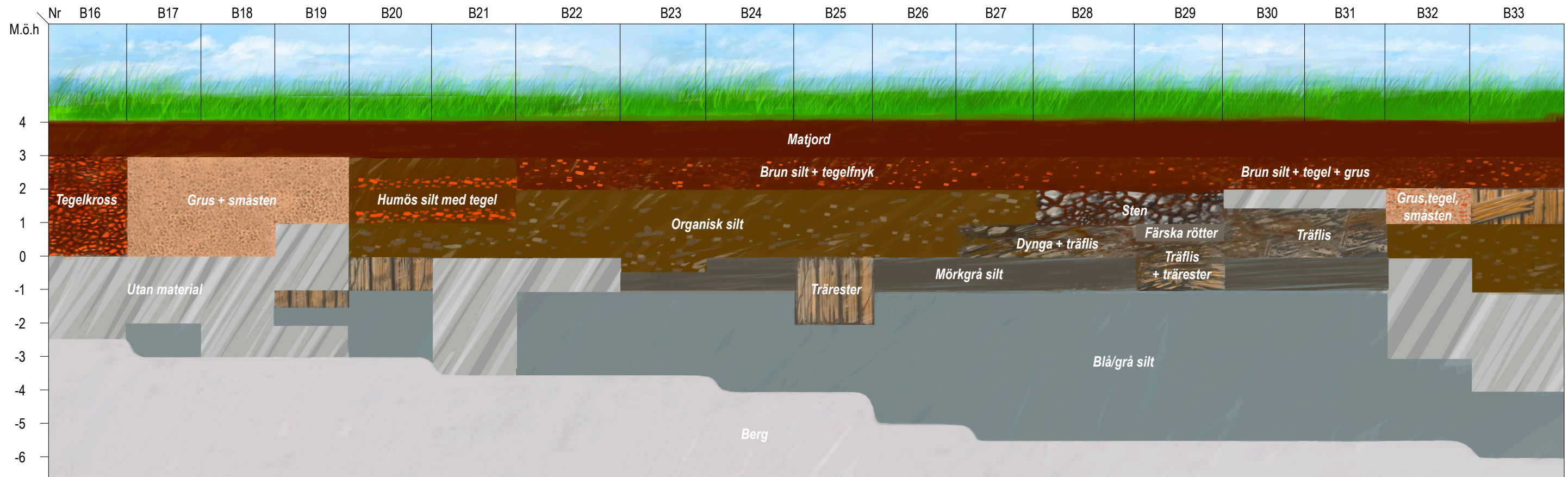

Figur 23. Illustration av borrprover B1–B15. Märk även att layouten är spegelvänd mot kartan nedan. Illustration av Sverker Holmqvist.

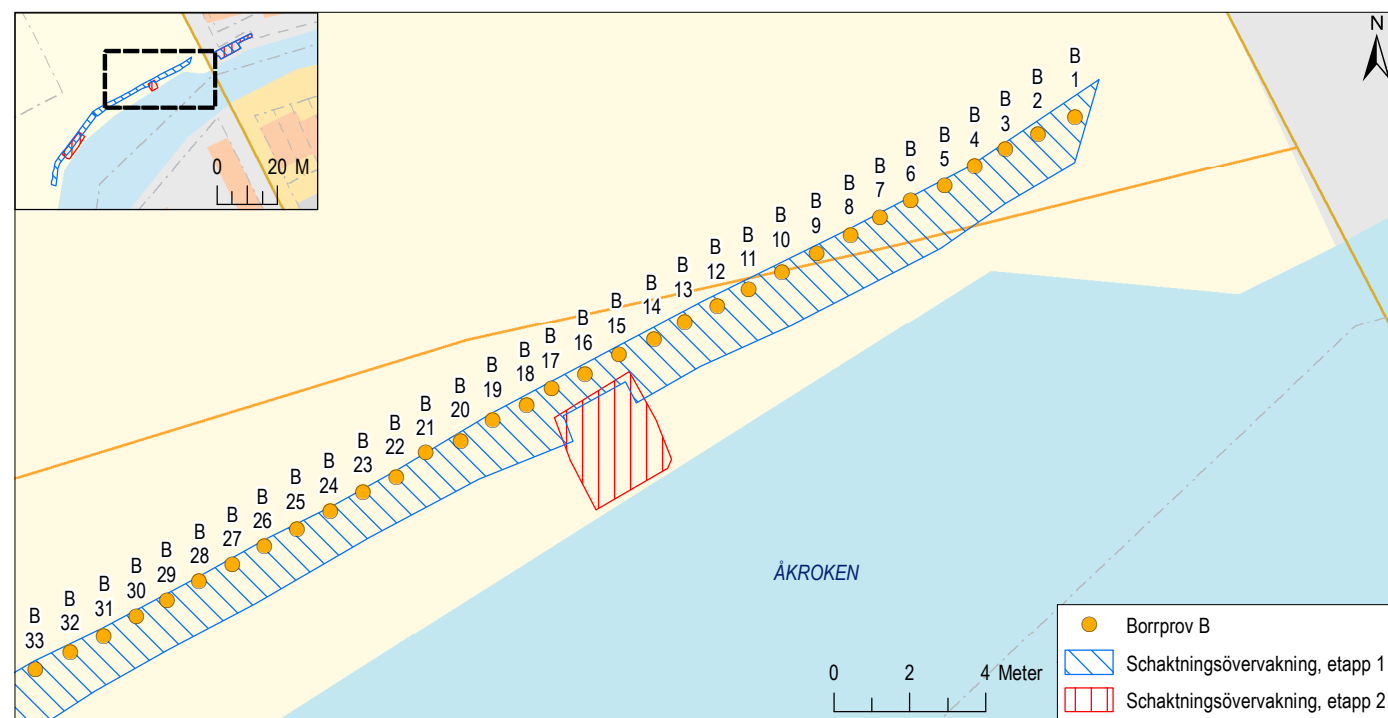

Figur 24. Borrprover B1–B33. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

Borrprov B16–B33

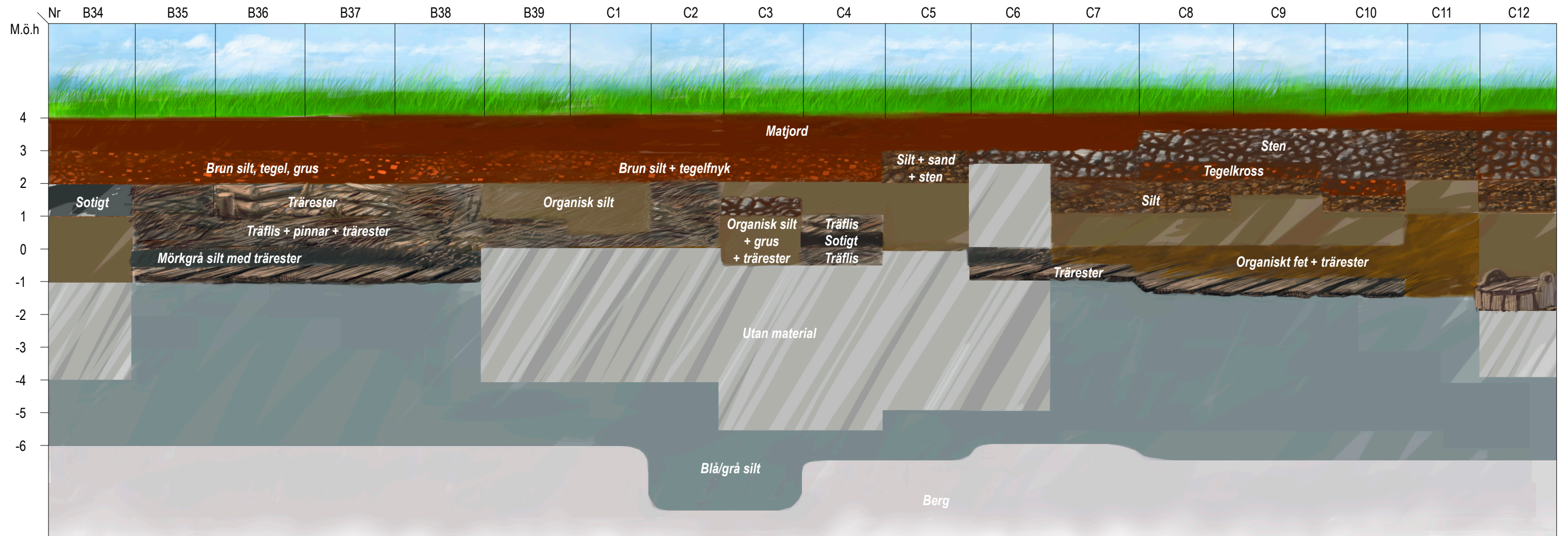

Figur 25. Illustration av borrhov B16–B33. Uppmärksamma att beskrivning endast markeras vid en förekomst i bilden. Märk även att layouten är spegelvänd mot kartan nedan. Illustration av Sverker Holmqvist.

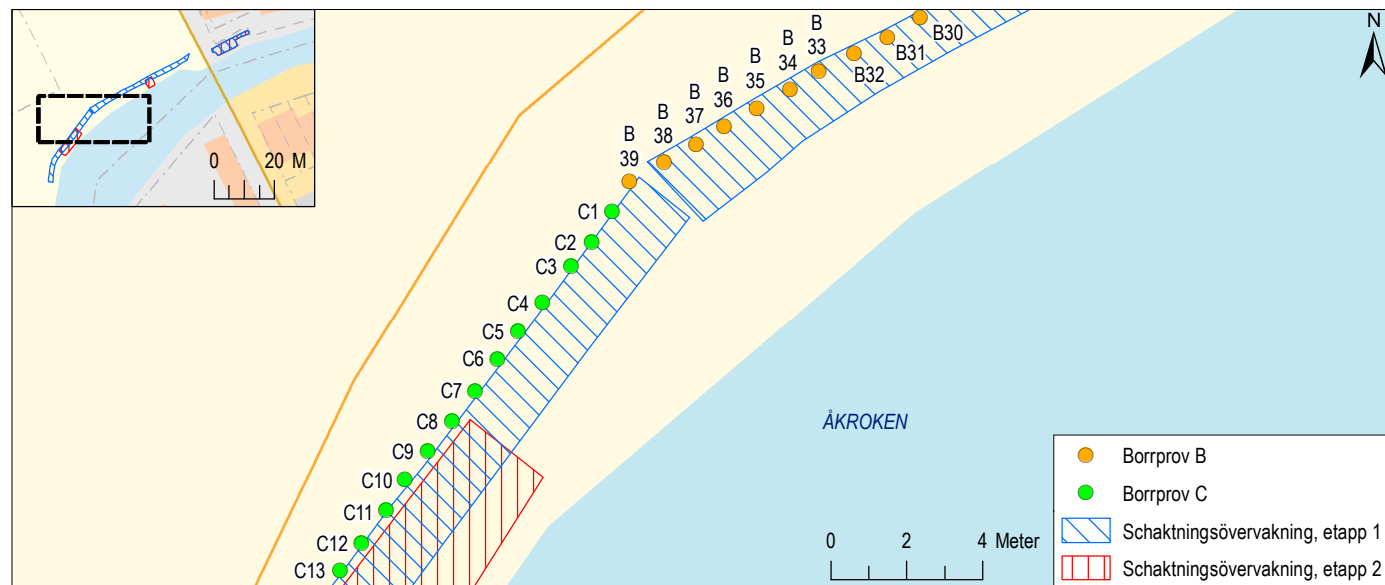

Figur 26. Borrprov B1–B33. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

Borrprov B34–B39, C1–C12

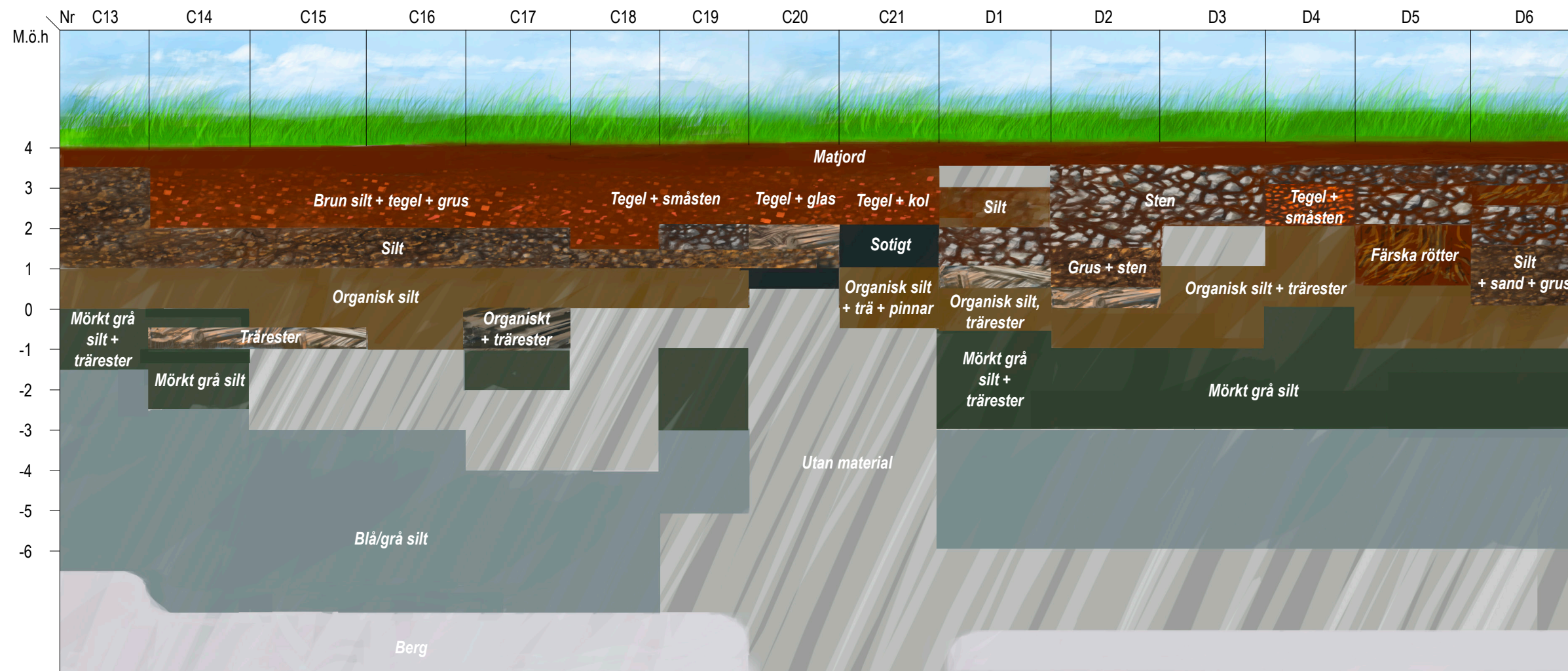

Figur 27. Illustration av borrhov B34–B39 och C1–C12. Uppmärksamma att beskrivning endast markeras vid en förekomst i bilden. Märk även att layouten är spegelvänd mot kartan nedan. Illustration av Sverker Holmqvist.

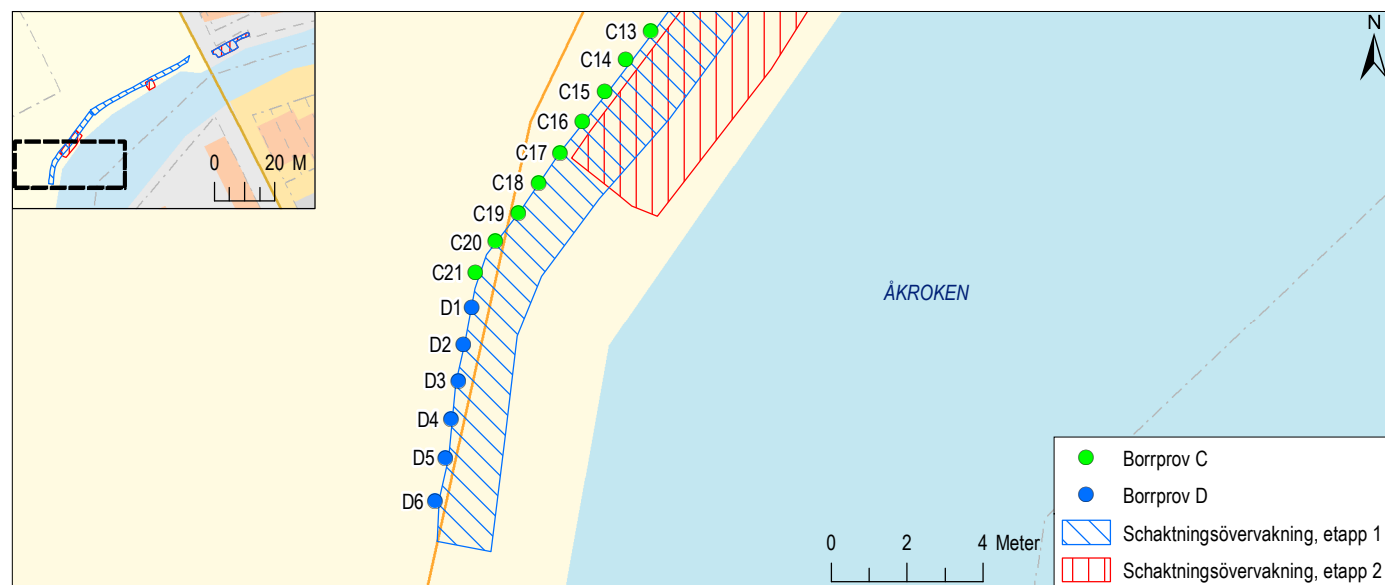

Figur 28. Borrhov B30–B39 och C1–C13. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

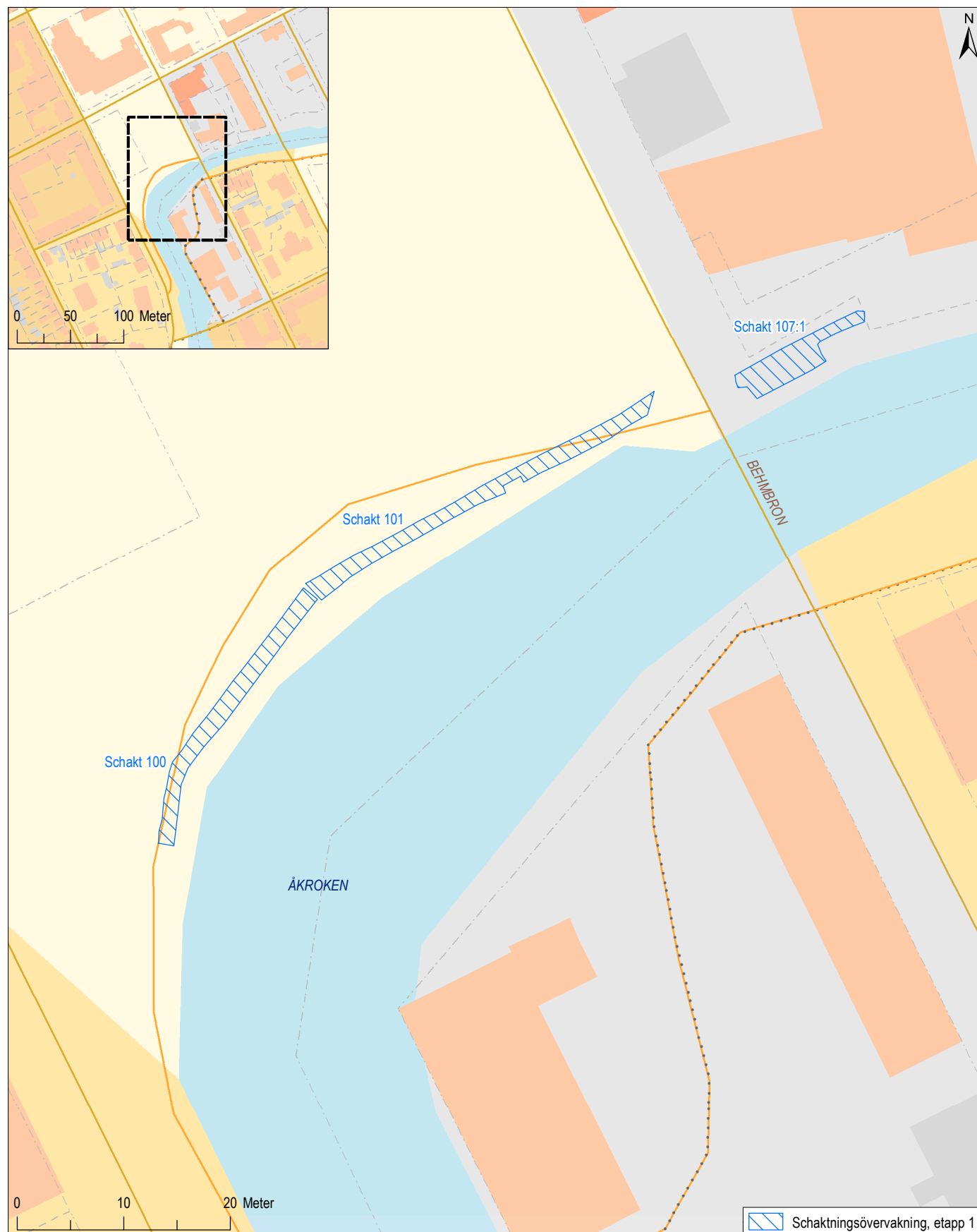
Borrprov C13–C21, D1–6

Figur 29. Illustration av borrprov C13–C21 och D1–D6. Märk även att layouten är spegelvänd mot kartan nedan. Illustration av Sverker Holmqvist.

Figur 30. Borrprov C13–C21 och D1–D6. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:200. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 500.

Figur 31. Schakt från schaktningsövervakning etapp 1. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:500. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:5 000.

Schaktningsövervakning etapp 1

Schaktsträckan mätte omkring 80 x 1,4–2 meter och hade ett djup av 1,25–1,4 meter. Sträckan mättes in med tre schakt, 100, 101 och 107:1 (figur 31). I detta skede av schaktningsövervakningen kom strandskoningen endast att beröras av markarbeten i den sydvästligaste sträckan. Detta med anledning av att murkonstruktionen i denna del skulle visa sig vara närmare 1,8 meter bred, till skillnad från i den östra delen där den åtminstone i de övre skikten endast var omkring 0,5–1 meter bred.

Schakt 100 och 101

Det översta skiktet längs med schakten 100 och 101 utgjordes av ett lager med matjord mellan 0,3–0,5 meter tjockt där buskar tidigare varit planterade. Därpå väster om Behmbron följde ett utfyllnadslager (103) (figur 32) med brun humös silt ned till ca 1 meters djup, ställvis längsmed sträckan förekom påförd ren gul sand. Under detta påförda utfyllnadslager förekom ett mer kompakt fetare humöst brunt utfyllnadslager (104) till berörda schaktdjup, från yngre trappa och väster ut längs med sträckan. I den nedgrävning (105) som påträffades, vilken hade konstruerats i samband med den yngre trappa som ledde ned till åvattnet, hittades ett omblandat utfyllnadsmaterial. Under utfyllnadslager 104, 6 meter väster om och 13 meter öster om nedgrävningen till trappan, påträffades ett raseringslager (106) med tegel, murbruk och gul sand.

I den sydvästra delen av schaktsträckan 101 berördes delar av strandskoningen. Under ett bärlager av markduk och ren gul sand som var 0,2 meter tjockt framkom ett kantigt stenmaterial. I detta skede kunde strandskoningen konstateras bestå av en 1,8 meter bred skalmur (400), med yttre större stenar och en inre fyllning av grus, småsten och större skärvig sten. Intill stagrören bestod marken av en uppbyggd rabatt kantad av rundad natursten. Under matjorden förekom i anslutning till skalmuren ett utfyllnadslager (404) innehållande grå silt, murbruk och tegelbitar.

Schakt 107:1

I schaktet öster om Behmbron (107:1) förekom på samma sätt som längs den övriga sträckan ett övre skikt med matjord omkring 0,5 meter tjockt, med planterade buskar. Under matjorden vidtog ett rent och homogent utfyllnadslager (109) med murbruk, sand och flertalet hela tegelstenar samt rundade små (0,1–0,15 meter) och mellanstora stenar (0,3–0,5 meter) ned till 2,5 meters djup. Vid fortsatt djupare schaktning i samma område vid etapp två, påträffade två större moderna störningar längs med sträckan (108, 110). Eftersom strandskoningen i detta parti kommit att rasa ut i ån vid två tillfällen, togs beslut av ansvariga att sträckan

Figur 32. Kulturlager 103 i profilvägg. Foto från söder.

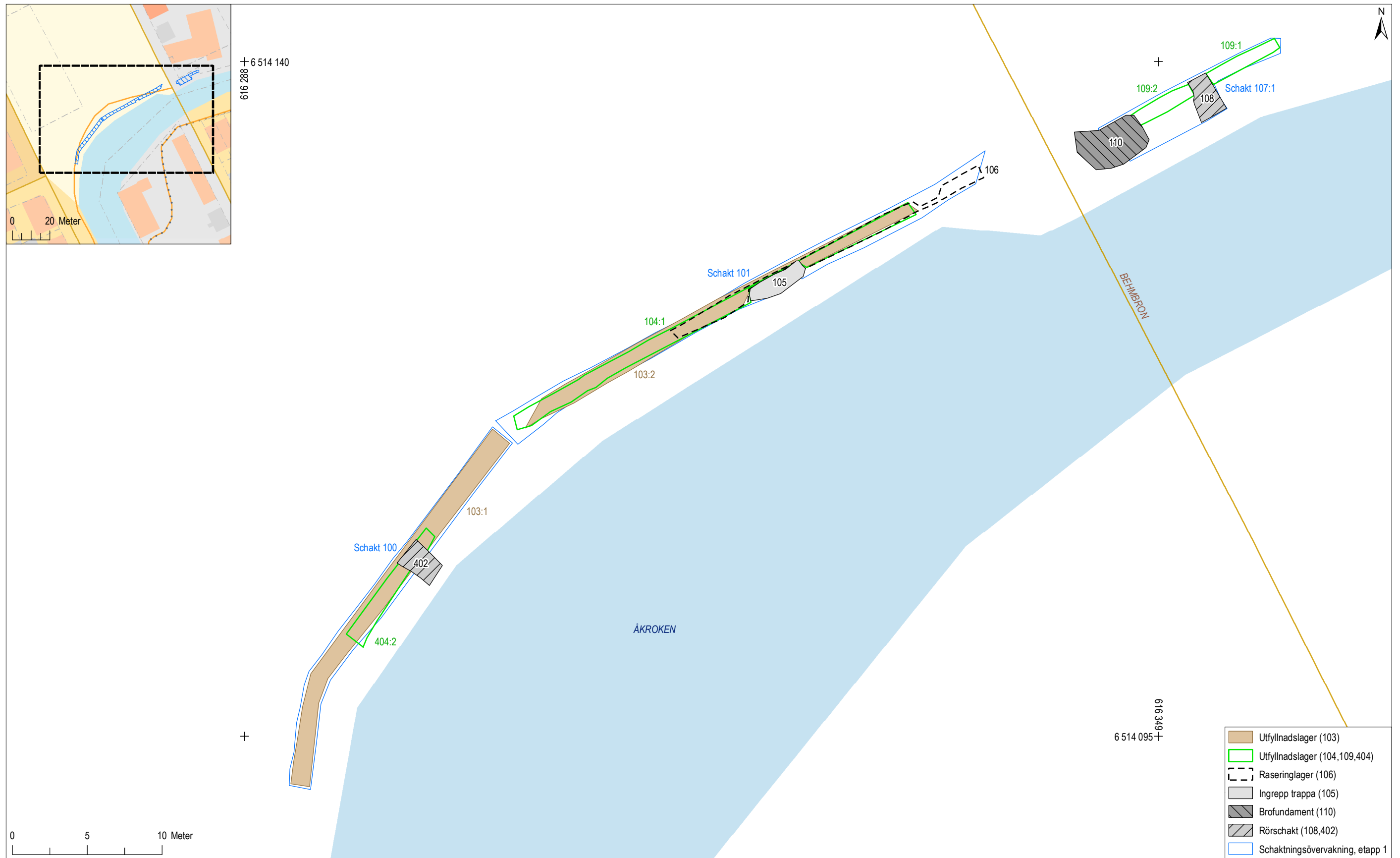
endast skulle undersökas med maskin med arkeologisk schaktningsövervakning från Behmbron, till dess att strandskoning kunnat förstärkas med svetsade plåtar. Eventuellt benmaterial som fynd insamlades därav inte i detta område under etapp 1.

Fyndmaterial

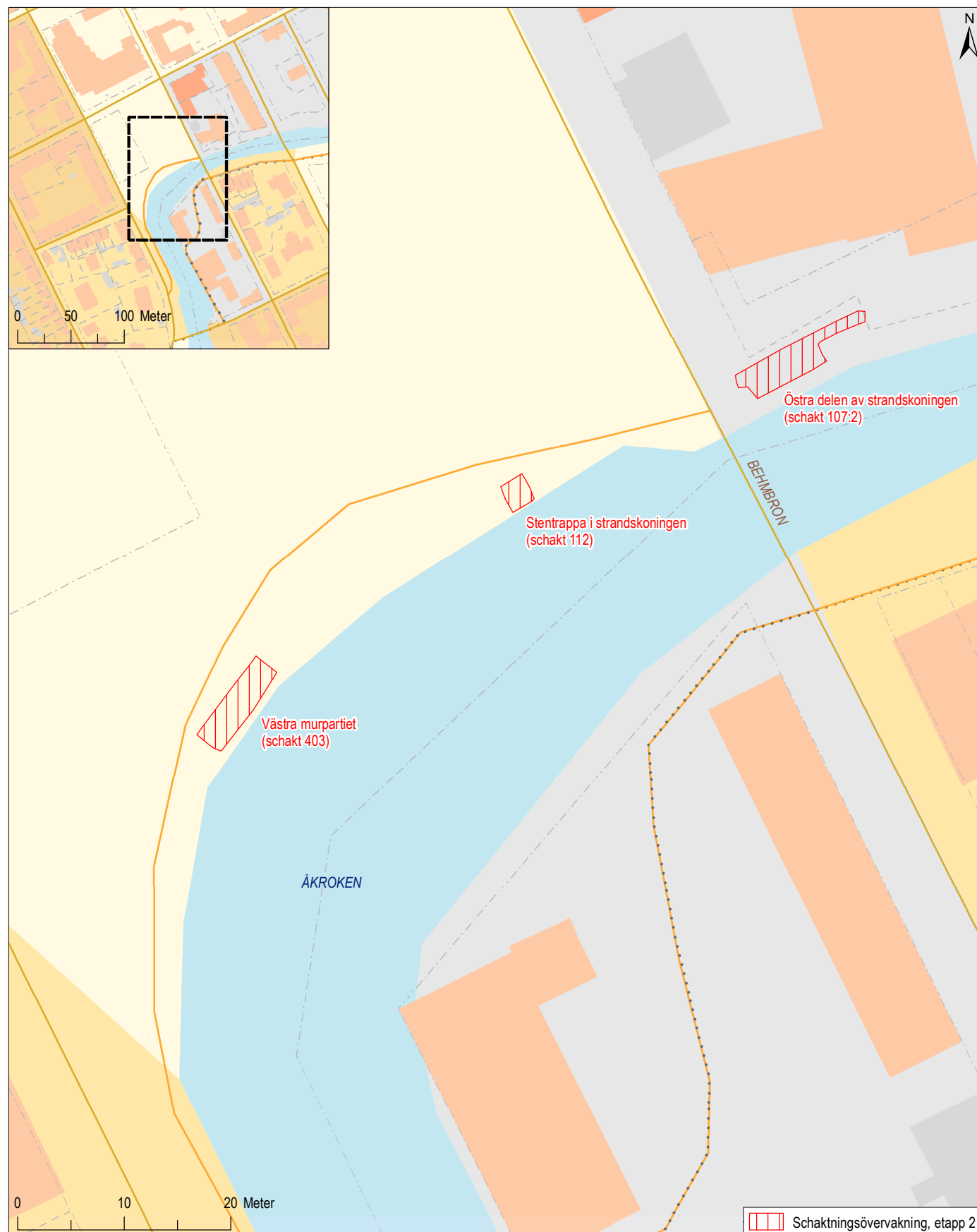
Utfyllnadslager 103 innehöll en mindre mängd omrörda fyndmaterial såsom skärivor av yngre rödgods (lergods), fragment från kakelugn med datering från 1800–1900-tal samt spik och fönsterglas. Utfyllnadslager 104 innehöll ett fyndmaterial av yngre rödgods, stengods, vitgods, fajans, kinesiskt porslin, fragment av kakelugn, och skaft till kritpipor, med en sammansatt datering omkring 1700–1800-tal. I den nedgrävning (105) som gjorts i samband med den yngre trappan, påträffades ett fyndmaterial med yngre sammansättning, 1800–1900-tal. Fynd förekom mycket sparsamt, förutom spikar samt en del av ett grönlaserat kakel med växtmotiv, med datering till 1700-tal (figur 33). I utfyllnadslager (404) i anslutning till skalmur utgjordes fyndmaterialet av kakel, yngre rödgods, skaft till kritpipor och fönsterglas. Kakel i utfyllnadslaget räknas till en senare typ, som förekommer under 1800-tal.

Figur 33. Grönlaserat kakel med växtmotiv (frn 106:88:1). Skala 1:2.

Figur 34. Anläggningar i schakt 100, 101 och 107:1, skala 1:250. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 000.

Figur 35. De tre undersökta områdena från schaktningsövervakning etapp 2. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:500. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:5 000.

Schaktningsövervakning etapp 2

Östra delen av strandskoningen

Schaktet mätte 14 x 3 meter och hade ett djup av 2,5 meter (107:2) (figur 35). Under matjorden förekom ett homogent utfyllnadslager (109) med murbruk, sand och flertalet hela tegelstenar ned till 2,5 meters djup. Fönsterglas och spik förekom sporadiskt i de grova massorna, men inga övriga fynd förekom. I schaktet påträffades två större moderna störningar. I väster hade nedgrävningen (110), som utgjorde brofundamentet till nuvarande Behmbron, grävts igenom utfyllnadsmassorna. I den östra delen hade massorna skurits av en nedgrävning (108), till ett dagvattenrör ned till 1,5 meters djup. Strax väster om dagvattenröret, hade i två av stenarna i murpartiet också ett räckeförankrats. På grund av de olika ingrepp som skett längs med sträckan kom marken vid strandskoningen att vara mycket instabil längs med schaktsträckan. Detta resulterade i att delar av de återfyllda materialet i nedgrävningarna, tillsammans med återlagda stenar i den övre delen av strandskoningen (ned till 1,5 meter), i två omgångar kom att rasande ned i ån i samband med borrningen av stagrören. Strandskoningen utgjordes i detta avsnitt av ett yttre skal med en enkel rad av större huggna stenar (0,3–0,8 meter stora). Innanför dessa påträffades endast ett omrört utfyllnadsmaterial (109).

Stentrappa i strandskoningen

Schaktet mätte 2,7 x 2,4 meter och hade ett djup av 2 meter (112) (figur 35). Stenarna i trappan plockades ned till vattennivå för att därefter byggas igen. Vid den tid då trappan

Figur 37. Uppbyggnad av strandskoningen öster om Behmbron. Foto från sydväst.

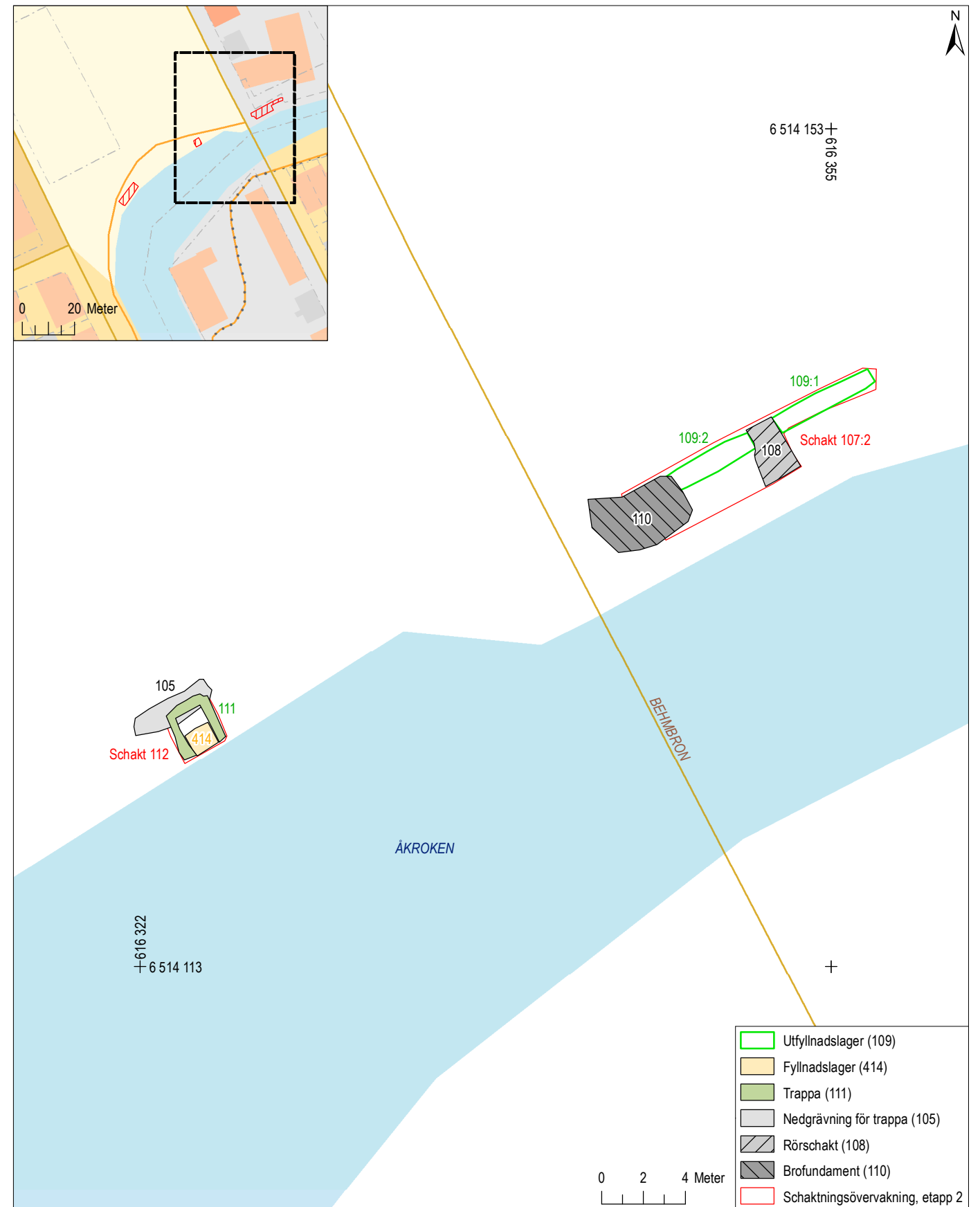
byggdes hade 3–4 skift med sten plockat ur strandskoningen och ersatts med fem trappsteg ned till vattennivå. Stenkonstruktionen till trappan mätte 2,4 x 2,2 meter. I den siltiga fyllningen under stenarna förekom inga fynd. Vid nedmonteringen påträffades följaktligen inga arkeologiska kultur lager. I den grop (105) som hade grävt ned genom muren för att anlägga trappan, påträffades däremot i de återfyllda massorna ett fyndmaterial från 1800–1900-tal. I dessa återfyllda massor påträffades också ett antal större runda stenar som sannolikt har utgjort delar av den äldre strandskoningen, som togs bort när trappan anlades. I strandskoningen syns tydligt det område som monterats ned, där utgörs stenmaterialet av ett mer kantigt material med flat sida utåt. Detta till skillnad från de mer mjukt rundade stenmaterialet i den äldre konstruktionen (figur 38).

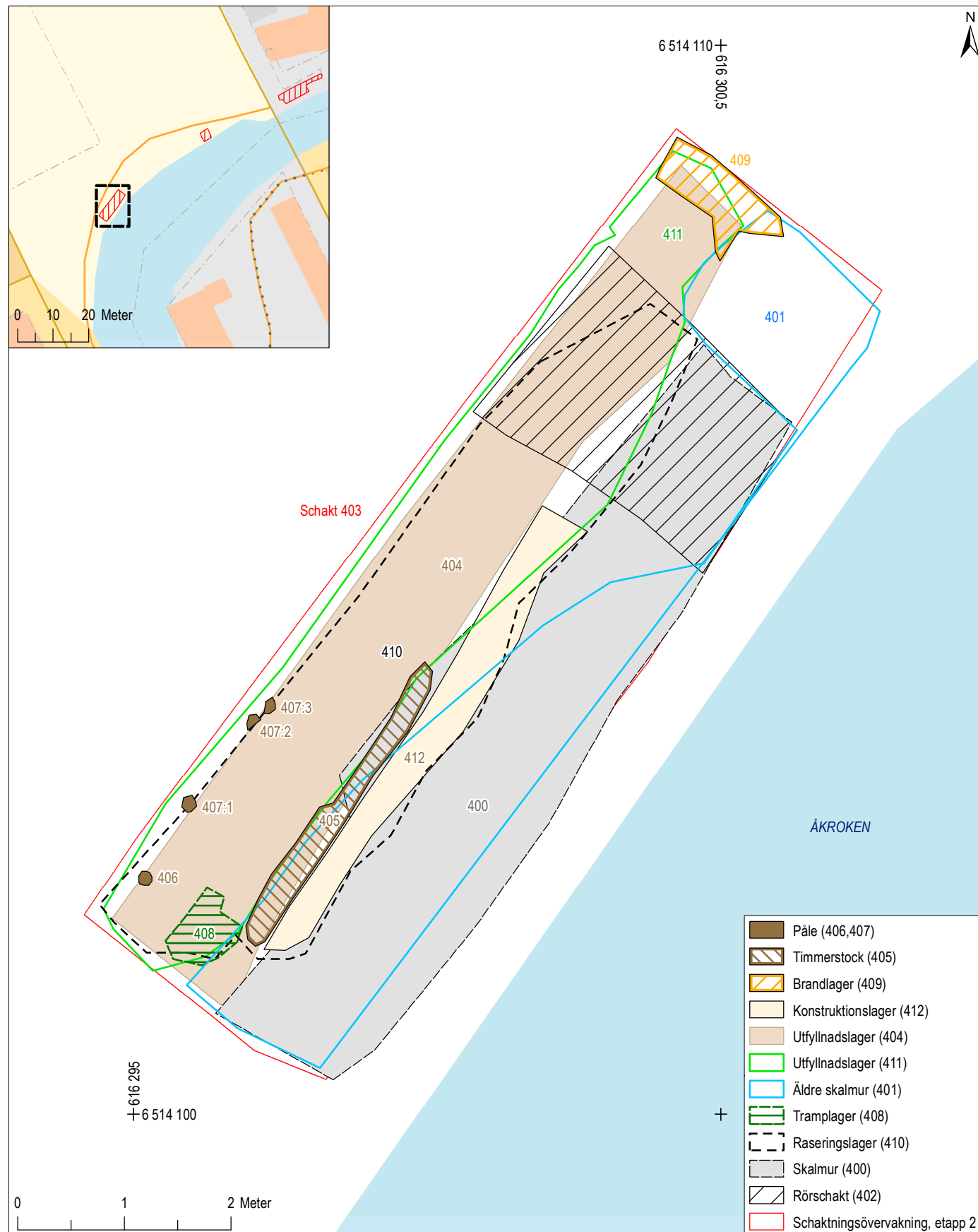
Figur 36. Nedmontering av strandskoningen öster om Behmbron. Foto från sydväst.

Figur 38. Trappa innan nedmontering, de röda pilarna markerar det störda området. Foto från sydöst.

Figur 39. Anläggningar i schakt 107:2 och 112, skala 1:250. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:2 000.

Figur 40. Anläggningar i schakt 403, skala 1:50. Översikt med Fastighetskartan, skala 1:1 500.

Västra murpartiet

Schaktet mätte 14 x 3 meter och hade ett djup av 2,5 meter (403). Strax under markduk och täckande sand blottades redan vid etapp 1 en 1,8 meter bred strandskoning. Skalmuren (400), bestod av yttre stora stenar med flat sida utåt och en inre fyllning av grus, småsten och större skärvig sten. Det yttre partiet bestod av kantiga stenar (0,3–0,8 meter), några med borrhål samt med armeringsjärn. Muren från tidigt 1900-tal genomskars av ett rörschakt (402) i den östra delen, 2,5 x 1,7 meter stort och 2 meter djupt, där en dagvattenledning leddes ut i ån.

Norr om skalmuren förekom i det översta skiktet ett utfyllnadslager (404) med murbruk och tegel och ett omblandat fyndmaterial (1800–1900-tal). Därpå följde ett raseringslager (410) som tillkommit i samband med att strandskoningen anlades. Under återfyllnadsmaterialet framkom ett utfyllnadslager med murbruk och tegelkross (411:1). Vid undersökning av detta lager framkom i den östra delen av schaktet resterna av vad som tolkades som rester av en äldre skalmur (401). Stenmaterialet utgjordes här, till skillnad från resten av muren, av rundade naturstenar. Upp mot den äldre muren i öster påträffades ett brandlager (409).

I den västra delen av schaktet påträffades resterna av en äldre mur med rundade natursten. Upp mot den västra delen av muren hittades resterna av ett tunt tramlager (408). Tramlagret hade sannolikt bildats vid konstruktion av den äldre strandskoningen. En skärva av yngre rödgods med datering till 1800-tal påträffades nedtryckt i detta lager. Under den äldre skalmuren (401) mot norr, påträffades en timmerstock (405). Stocken täcktes av ett några centimeter tjockt rent siltigt/lerigt konstruktionslager (412).

Under 411:1 och utanför muren, främst i nordöst, påträffades en kompakt lins med aska och kol (411:2), som var tjockare i den östra delen. Lagret undersöktes endast i ytan, eftersom vatten började tränga upp underifrån. I den västra delen av schaktet blottades ett siltigt konstruktionslager med stenar 0,10–0,25 meter stora (411:3). Stenarnas funktion har sannolikt varit att fylla ut och torrlägga området i strandkanten. Endast det övre skiktet av detta lager

Figur 41. Arbete pågår med att nedmontera delar av strandskoningen i väster. Foto från öster.

Figur 42. Rester av den äldre murkonstruktionen (400) i väster. Foto från öster.

Figur 43. Konstruktioner i botten av schakt i väster med timmerstock (405), skalmur (400) och träpålar (406, 407). Foto från väster.

kunde undersökas, eftersom vatten började tränga in från ån, vid ca 2,5 meters djup. Närmare en meter norr om stocken påträffades resterna av fyra stolpar. Tre vertikala sämre bevarade stolpar 407:1–3 samt en kraftigare bättre bevarad stolpe 406. Av samma anledning som ovan kunde inte timmerstocken (405) undersökas närmare.

På det äldre konstruktionslagret med utfyllnadsmaterial av sten (411:3), tolkas den äldre strandskoningen sedermera vara uppbyggd.

Fyndmaterial

Under utfyllnadslager 404, som påträffades vid etapp 1, följde ett omrört raseringslager (410). Fyndmaterialet i de omrörda massorna var tidsmässigt mycket spretigt (1500–1800-tal) däribland förekom skärvor av yngre rödgods (lergods) och stengods, bland annat ett en skärva från ett Westerwaldkrus (figur 44). I lagret påträffades också vad som förmodligen är ett nätsänke, gjort av hästben. Mellanfotsbenet hade ett genomborrad hål i vardera änden (figur 45). Liknande föremål finns att jämföra med vid till exempel Vänersborgs museums samling (otryckt källa). I trampslaget (408) som bildats vid konstruktion av den äldre strandskoningen, påträffades en nedtryckt

skärva av yngre rödgods med datering till 1800-tal. Upp mot den äldre muren i öster påträffades ett brandlager (409), fyndmaterialet utgjordes av fönsterglas samt yngre rödgods 1600–1700-tal. Mott botten av schaktet i konstruktionslager med stenar (411:3), påträffades precis i vattennivå ett silvermynt med datering 1586.

Silvermyntet (fnr 411:1198:1) med krustbildning var ensamt det föremål som konserverades (figur 46). Silvermyntets prägling kunde endast skymtas innan konservering (bilaga 9).

Osteologisk analys

Utifrån två av de mest benförande kontexterna som undersöktes vid etapp 2, (utfyllnadslager 404, raseringslager 410) insamlades ett urval av ben för en osteologisk analys. Analysen visade att bendelar från nötboskap dominerade kraftigt, därpå följt av svin och får/get. Bland övriga arter påträffades endast katt. Benmaterialets sammansättning utgjordes framförallt av rester från slaktavfall, men även delar från matavfall förekom. Hugg från slakt och styckning observerades och på enstaka bendelar bland urvalet.

Inget av benmaterialet har sparats.

Figur 44. Skärva från ett stengodskrus, Westerwald (fnr 410:1169:11). Skala 1:1.

Figur 46. Silvermynt (fnr 411:1198:1) efter konservering. Skala 2:1.

Figur 45. Nätsänke (fnr 410:1169:1). Skala 1:2.

AVSLUTANDE KOMMENTARER

Den antikvariska kontrollen och insamlingen av material från avflödet vid nedborring av stagrör till strandskoningen längs med Nyköpingsån skulle visa sig ge goda arkeologiska resultat. En grov stratifiering av de arkeologiska kulturlager som förekom längs med ån var möjlig att avläsa, liksom att konstatera trämaterial från vattennära konstruktioner på 4–5 meters djup. Tack vare att vissa sträckor av påföljande schaktningsövervakning etapp 2, gick ned så djup som 2,5 meter under marknivån, kunde också resultaten från borringen jämföras med resultaten vid senare schaktningsarbete. Det skulle också visa sig möjligt att insamla fynd från olika nivåer.

De goda resultaten vilade till stor del på ett gott samarbete med verkställande borrhansvariga. Det arkeologiska arbetet respekterades och borringen kunde pausas på arkeologens

begäran för att kontrollera avflödet och samla in fyndmaterial. En källkritisk aspekt är dock att de fynd som kom upp ur avflödet inte nödvändigtvis behövde avspegla den verkliga sammansättningen. Genom den kraftiga rotation med vilken rören borrades ned genom marken, blir resultatet att de hårda materialen klarat sig bättre. Benmaterial, sten, horn och keramik klarade sig relativt bra. Föremål av textil, trä och läder däremot kan däremot förmodas flisas sönder i större utsträckning, även om de kan förekomma. En annan aspekt var att insamlingsytan för det utkommande materialet spreds över en relativt stor yta, omkring 2 x 2 meter. Här skulle insamlingen kunna ske på ett mer effektivt sätt, kanske genom insamling i utplacerad behållare. Vidare skulle rör med uppmärkt skalstock kunna användas för att få en mer exakt uppfattning om djupet, istället för som vid aktuella fall, endast uppskatta djupet med ögonmättet.

Figur 47. Strandskoning i väster innan undersökningen påbörjades. Foto från sydost.

REFERENSER

Litteratur

BERONIUS JÖRPELAND, L. 2010. *Medeltida kulturlager vid åbrinken*. Södermanland, Nyköpings socken, Kvarteret Åkroken 4, RAÄ 231. Arkeologisk förundersökning. Riksantikvarieämbetet. UV Mitt rapport 2010:35.

PETTERSSON, B. 2006. Hamnbron. Nyare tid. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 231, Stadsäga 1:18, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Sörmlands museum. Arkeologiska meddelanden 2006:05.

PETTERSSON, B. 2007. Arkivrapport. Delrapport 1. Förenklad rapport rörande arkeologisk förstudie inom kvarteret Åkroken, Verkstaden, Mejeriet och Nyköpingsbruk, fornlämning 231:1, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Sörmlands museum.

GUSTAFSSON, P. & PETTERSSON, B. 2009. Kvarteret Åkroken. Medeltid & nyare tid. Fornlämning Nyköping 231:1, Åkroken 3, Nikolai socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Arkeologisk förundersökning. Sörmlands museum. Arkeologiska meddelanden 2009:02.

GUSTAFSSON, S. 2016. Kvarteret Åkroken. En arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i fornlämning Nyköping 231:1 inom fastigheten Väster 1:1 i Nyköpings socken och Kommun, Södermanland. Rapporter från Arkeologikonsult 2016:3018.

NORDSTRÖM, A, & K, LINDEBLAD 2016. Båthus, stadsgårdar och stadsliv i Nyköping 650–1700. Arkeologisk undersökning, Södermanland, Nyköpings stad och kommun, kvarteret Åkroken 3 och 4, Nyköping 231:1. Arkeologerna, Statens historiska museer. Rapport 2016:77.

Otryckta referenser

Digitalt museum, Vänersborgs museum
Sökord: Nätsänke
Bildbeteckning: VM08111:2
Sökdatum: 2018-05-14

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsults projektnr:	3087
Länsstyrelsens diariernr:	431-1849-2017
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2017-05-05
Uppdragsnr i Fornreg:	201801602
Uppdragsgivare:	Nyköpings kommun
Arbetsföretag:	Züblin AB
Typ av undersökning:	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Utförandetid fältarbete:	22 juni–20 november 2017
Län:	Södermanland
Socken:	Nyköpings socken
Kommun:	Nyköpings kommun
Fastigheter:	Väster 1:1 och 1:36
RAÄ-nr, FMIS:	Nyköping 231:1
Lämnings-nr, KMR:	L1984:6709
Koordinatsystem:	SWREF99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Projektledare:	Agneta Flood
Deltagande arkeologer:	Agneta Flood, Johan Klange, Tove Björk
Rapportansvarig:	Agneta Flood
Planer och layout:	Ida Söderström
Fyndfotografering:	Ida Söderström, Stefan Gustafsson
Kvalitetssäkring:	Johan Blidmo
Osteologisk analys:	Agneta Flood, Arkeologikonsult
Arkeobotanisk analys:	Stefan Gustafsson, Arkeologikonsult
Konservering:	Max Jahrehorn, Oxider
Fynd:	Konserverade och registrerade fynd förvaras på Arkeologikonsult i väntan på fyndfördelning

Fornminnesregistret (FMIS) stängs ner 1 januari 2019 och ersätts av Kulturmiljöregistret (KMR). I denna rapport hänvisas till RAÄ-nummer i FMIS.

BILAGA 1. SCHAKT- OCH ANLÄGGNINGSBESKRIVNING

Anl-nr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup/tjocklek (m)	Objekt	Beskrivning	Innehåll
100 (etapp 1)	27	1,4	1,25	Schakt utan indikation	Schakt väster om Behmbron, västra sträckan.	Lager 103 och 104.
101 (etapp 1)	37	2	1,3–1,4	Schakt utan indikation	Schakt väster om Behmbron, mellersta sträckan.	Lager 103 och 106.
102	5	2	-	Stenkonstruktion	Toppen av senare yngre nedmonterad del av mur i väster. Inmätning från etapp 1 (samma som 400).	-
103	27	2	0,4–0,5	Utfyllnadslager	Brun humös silt med omrört fyndmaterial.	-
104	30	1,2	>0,3	Utfyllnadslager	Brun, lite fetare humöst utfyllnadslager.	-
105	4	1,5	1,4	Yngre trappa (störning)	Återfyllning av söndergrävt murparti, stora rundade stenar tillsammans med brun humös silt.	Enstaka tegel samt omrörda fynd framförallt keramik och kakel daterat till 1700-tal.
106	23	1,2	0,4	Raseringslager	Raseringslager med tegel och murbruk. Djup varierar från 0,8 m från markytan till 1,2 m djup.	-
107:1 (etapp 1)	14	1–1,3	1,4	Schakt utan indikation	Schakt öster om Behmbron.	-
107:2 (etapp 2)	14	3	2,5	Schakt utan indikation	Schakt öster om Behmbron.	Lager 109, störning 108 och nedgrävning 110.
108	1,7	2,8	1,5	Rörschakt (störning)	Dagvattenrör.	-
109	11	1	2	Utfyllnadslager	Omrört raseringslager.	Murbruk, sand och hela tegelstenar.
110	4,5	2,7	>2,5	Brofundament (störning)	Nedgrävning för befintligt brofundament.	-
111	2,4	2,2	2	Yngre trappa	Trappa i sten, fem trappsteg ned till vattennivå.	-
112 (etapp 2)	2,7	2,4	2	Schakt utan indikation	Schakt vid västra murpartiet.	Konstruktion 111, lager 413 och lager 414.
400	7,5	1,8	2	Yngre skalmur	Skalmur bestående av kantiga stenar med borrhål samt några med armeringsjäm, nedmonterad till 2,5 m djup.	-
401	1,6	1,4	2	Äldre skalmur	Del av äldre murkonstruktion, med rundade stenar 0,8 m stora.	-
402	2,5	1,7	2	Rörschakt (störning)	Rör med utlopp ned till vatten, skär genom det yngre murparti.	-
403 (etapp 2)	9	2,7	2,5	Schakt med indikation	Sydvästra murpartiet.	Konstruktion 400–401, störning 402, lager 404–405 och 409–412, konstruktion 406–408.
404	9	1	1	Utfyllnadslager	Omrört material bestående av brun/grå silt med inslag av tegelstycken och murbruk.	Med djurben, rödgods, spik, kakel, tegel, murbruk och fönsterglas.
405	3,1	0,3–0,4	-	Timmerstock	Delvis förmultnad stock (ej borttagen). Mursten ligger över i den östra delen.	-
406	0,2 m i diam.	-	-	Påle	Delvis förmultnad påle (ej borttagen).	-
407:1	0,10 m i diam.	-	-	Påle	Delvis förmultnad påle (ej borttagen).	-
407:2	0,15 m i diam.	-	-	Påle	Delvis förmultnad påle (ej borttagen).	-
407:3	0,15 m i diam.	-	-	Påle	Delvis förmultnad pål (ej borttagen).	-
408	0,75	0,6	0,03	Trärest/tramlager	Tramlager med trä i anslutning till södra del av mur i väster.	-
409	1,3	0,8	0,05–0,2	Brandlager	Raseringslager med brandrester, i östra del av schakt, upp mot äldre mur 401.	-
410	7,7	1,4	0,3	Raseringslager	Raseringslager i samband med byggandet av yngre mur.	Tegelkross, murbruk, sand och djurben slaktavfall.
411:1	9	1,2	0,3	Raseringslager/utfyllnadslager	Omrört sandigt material med murbruk och tegelkross ned till ca 2,5 m djup.	Djurben och slaktavfall.
411:2	9	1	0,02	Raseringslager	På 2,5 m djup finns en lins med bränt trä och under detta övergår lagret till att ha ett större innehåll av aska med inslag av kol. Lager är mycket kompakt.	-
411:3	9	1	>0,3	Utfyllnad med sten	Rundade stenar ca 0,10–0,25 m stora.	Mot botten på ca 2,6 m djup framträdde ett rundat stenmaterial. Silvermynt datering 1586.
412	4,8	0,4	0,03	Konstruktionslager	Grå homogen kompakt lera, norr om mur över timmerstock 405.	-
413	0,35 m i diam.	-	-	Träkonstruktion	Två kraftiga trästolpar under fyllning (414) i yngre trappa (ej borttagen).	-
414	1,25	1,1	0,4	Fyllnadsmaterial	Siltig brun fyllning omkring stolpar 413 vid den yngre trappan.	-

BILAGA 2. BORRPROVSPROTOKOLL

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
A1	0-1 m brun fin siltig matjord. 1-2 m mycket lite stenmaterial kommer upp. 2-3 m inget material. 3-4 m grått sandigt material.	Nej	Nej	7
A2	0-1 m brun fin siltig matjord. 1-2 m mycket lite stenmaterial kommer upp. 2-3 m inget material. 3-4 m grått sandigt, med djurben och flinta.	Nej	Flinta, obrända djurben	7
A3	0-1 m brun fin siltig matjord. 1-2 m stenmaterial men mycket lite material kommer upp. 3-4 m grått sandigt, utan fynd.	Nej	Nej	7
A4	1-3 m inget material kommer upp. 3-4 m ljusare grått/brun/gult sandigt material med småsten och djurben. 4-6 m ett mörkare grått sandigt siltigt material, där trärester framkommer vid ca 5 m djup.	Ja, 5 m	Nej	7
A5	0-1 m brun siltig sand. 1-3 m stenmaterial, sannolikt muren. 3-4 m gråbrun ljusare sand med småsten. 4-5 m grå lite mörkare sand med djurben, pinnar och uppfisade trärester. 5-7 m ljusare siltig sand som är opåverkad, steril.	Ja, 4-5 m	Yngre rödgods djurben, trä	7,5
A6	0-1 m brun siltig sand. 1-3 m stenmaterial, sannolikt muren. 3-4 m gråbrun ljusare sand med småsten, djurben. 4-5 m grå lite mörkare sand med uppfisade trärester. 5-7 m ljusare siltig sand som är opåverkad, steril.	Ja, 4-5 m	Nej	7
A7	0-1 m brun siltig sand. 1-3 m stenmaterial, sannolikt muren. 3-4 m gråbrun ljusare sand med småsten, djurben. 4,5-5,5 m grå lite mörkare sand med uppfisade trärester. 5,5-7 m ljusare siltig sand som är opåverkad, steril.	Ja, 5 m	Nej	7
A8	Knappt något material kommer upp ned till 3 m. 3-4 m grått sandigt grus. 4-5 m grått sandigt grus med djurben. 5 m ses inslag av trärester i den grå sanden. 5-7 m orörd mark av ren sand. Sedan vidtar berget.	Ja, 5 m	Obrända djurben	7
A9	0-1 m brun siltig matjord. 1-2 m stenmaterial som tar tid att borra igenom - muren. 2-3 stenmaterial och grus. 3-4 m sandig grusigt gul/grått material med djurben. 4-5 m grått sandigt med uppfisade trärester. 5-7 m orörd mark av ren sand.	Ja, 4-5 m	Obrända djurben	7

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
A10	0-1 m brun silt, matjord. 1-2 m tegelkross med sand grus. 2-3 m stenmaterial, muren. 3-4 m kulturlager med djurben, rödgods och stengods. 4-5 m grått sandigt med inslag av pinnar och träflis. 5-7 m mörkare grått sandigt material som är opåverkat. Därefter vidtar fast berget.	Ja, 4-5 m	Obrända djurben, rödgods och stengods	7
A11	0-1 m brun silt, matjord. 1-2 m tegelkross, grå sand och grus. 2-3 m grå sand med smågrus. 3-4 m sandigt grått grusigt med djurben. 4-7 m endast mörkare sand, därefter vidtar berget.	Nej	Obrända djurben	7
A12	0-2 m inget material kommer upp. 2-3 m grått grusigt sandigt med djurben. 3-4 m grått mörkt material som luktar med inslag av djurben. 4-5 m grått mörkt sandigt material med uppfisade trärester samt inslag av pinnar. 5-8 m grå sandig lera som är opåverkad.	Ja, 4-5 m	Nej	8
A13	0-2 m inget material kommer upp. 2-3 m tegelkross, grus och småsten. 3-4 m gul/brun ljus sand med inslag av grus. 4,5 m mörk grå sand med rester av uppfisat trä. 5-9 m ljust grå siltig sand.	Ja, 4,5 m	Nej	9
A14	0-2 m inget material kommer upp. 2-3 m smågrus och kompaktare stenmaterial. 3-4 m gul/brun sand med inslag av småsten. 4-5 m mörkt grå sand med småsten. 5-9 m ljust grå siltig sand.	Nej	Nej	9
B1	Mycket lite material kommer upp, endast fint siltigt material, sannolikt för att grop vid förundersökningen gjorts i anslutning.	Nej	Nej	6
B2	Mycket lite material kommer upp, endast fint siltigt material, slammat blöt fint silt.	Nej	Nej	6
B3	0-1 m fin brun silt. 1-2 m humöst mörkt material bestående av silt och småsten med tegelkross. 2-6 m inget material kommer upp.	Nej	Nej	6
B4	0-1 m fin brun silt. 1-3 m humös brun silt med fönsterglas, tegelkross, yngre rödgods, lerklining, obränd djurtand, bovid/cervid. 3-4,5 m grått organiskt material med inslag av trärester. 4,5-6 m blå/grå lerig silt.	Stora fragment ca 8 cm på 4-4,5 m djup	Nej	6
B5	0-1 m brun fin silt. 1-3 m humöst mörkt siltigt sandigt material med tegelkross. 3,5-5,5 m mörkare grå silt med trärester. 5,5-7 m förekommer blå/grå lerig silt.	Från 3,5 till 5,5 m djup	Nej	7

Bilaga 2. Borrprovprotokoll, forts.

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
B6	0–1 m matjord. 1–3 m humös silt med djurben, skaft av kritpipa. 3–4,5 m humöst mörkbrunt siltigt material. 4,5–5 m kvistar/ris, rester av risbädd eller rester av flätverk (?). 5–7 m orörd mark av grå siltig lera.	Ja, 4–5 m djup	Djurben, skaft av kritpipa	7
B7	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun silt med tegelkross, 2–5 m förekommer ett humöst organiskt material, men mycket lite material kommer upp, även efter spolning. Borren kunde väldigt lätt tryckas ned till fast berg. 5–6 m inget material.	Nej	Djurben	6–7
B8	0–1 m matjord. 1–2 m brun silt med tegelkross. 2–5 m förekommer ett humöst material, men mycket lite material kommer upp. 5–7 m orörd mark av grå siltig lera.	Nej	Djurben	7
B9	0–0,5 m fin brun siltig matjord. 1–2 m brun silt med tegelkross. 2–4,5 m mörkare humöst siltigt material med småsten, utan fynd. 4,5–5 m trämaterial. 5–7 m orörd mark av grå siltig lera.	Ja, på ca 5 m djup	Nej	6–7
B10	Relativt lite material kommer upp, det mesta kom vid spolning. 0–2 m inget material. 2–3,5 m brun humös silt med endast tegelkross. 3,5–5 m brun humös silt. 5–7 m förekommer blå/grå lerig silt.	Nej	Nej	7
B11	Relativt lite material kommer upp. 0–3 m endast material från kraftiga färskva rötter, tegelkross men inget jordmaterial. 3–4 m mörk organisk silt med trärester och keramikfragment. 4–5 m mörkt grå sandig silt. 5–7 m blå/grå lerig silt.	Ja	Keramik, trärester, flis	7
B12	0–1 m endast fin silt. 1–2 m mycket tegelkross. 2–5 m förekommer mörkare organiskt brunt material med pinnar, trärester, djurben, keramik och lerklining. 5–6 m orörd mark av grå silt.	Ja	Keramik, djuren, lerklining och trä	6
B13	Relativt lite material kommer upp och sista biten trycktes i princip borren ned till fast berg. 0–2 m uppfisade rester från kraftiga trädrötter samt tegelkross. 2–5 m humöst organiskt siltigt sandigt material med trärester. 5–7 m blå/grå lerig silt.	Ja	Endast tegelkross samt lite större bitar mellan 2–5 m djup	Ca 7

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
B14	Relativt lite material kommer upp och sista biten trycktes i princip borren ned till fast berg. 0–2 m endast ren siltig matjord. 2–3 m byggnadsrester med tegel och murbruk. 3–4 m organiskt humöst brunt material med enstaka småpinnar. 4–5 organiskt humöst mörkt grått material med enstaka småpinnar. 5–6,5 m blå/grå siltig lera.	Ja, 3–5 m	Nej	6,5
B15	Relativt lite material kommer upp, det mesta kom vid spolning. 0–1 m endast ren siltig matjord. 1–4 m finare grå humös silt förekommer under matjorden. 4–5 m trärester och mörkt grå silt.	Ja, 4–5 m	Nej	6,5
B16	Inget av antikvariskt intresse 0–1 m endast rent siltig matjord. 1–4 m mycket lite material av tegelkross, och humöst brun silt. 4 m kunde borren tryckas ned, vilket indikerar ett mycket mjukt material, dvs inga träkonstruktioner, eller stående tegelkonstruktion. Placering av B16 var dock precis vid trappa ned mot ån vilket sannolikt betyder att området runt denna är störd.	Nej	Nej	Ca 7
B17	Inget av antikvariskt intresse 0–1 m endast rent siltig matjord. 1–4 m störning runt trappa- grusigt material med småsten, relativt lite material kommer upp. 5–7 m kunde borren tryckas ned, vilket indikerar ett mycket mjukt material, inga träkonstruktioner, eller stående tegelkonstruktion	Nej	Nej	7
B18	Inget av antikvariskt intresse. 1–4 m grusigt material med småsten, relativt lite material kommer upp. Nedgrävning till trappa, och endast fyllnadsmaterial i anslutning till denna. 5–7 m kunde borren tryckas ned = mjukt lerigt material.	Nej	Nej	7
B19	0–1 m siltig brun matjord. 1–3 m grusigt fyllnadsmaterial med småsten. 3–4 m relativt lite material kommer upp och borren kunde tryckas ned den sista biten. 5–6 m möjligen kulturpåverkad bottenlera med rester av kvistar.	Ja, (ris/kvistar) ca 5–6 m	Nej	7
B20	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–3 m relativt lite material bestående av mörkbrun organiskt silt med enstaka tegelsmulor. 4–5 m påträffas trärester och lerklining. Uppfisar trä möjligen från stock eller liknande. 5–7 m kunde borren tryckas ned i det mjuka leriga materialet innan fast berg vidtog.	Ja, på ca 4–5 m djup	Lerklining	7
B21	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–4 m lite material av mörkbrun organiskt silt med enstaka tegelfragment. 4–7 m inget material, ren grå silt vid spolning.	Nej	Nej	7,5
B22	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brunt siltigt grusigt med tegelfnyk, relativt lite material kommer upp. 2–4 m mörkbrun organiskt silt med enstaka tegelfragment och kol/träkol. 4–5 m inget material. 5–7,5 m ren blålera.	Nej	Nej	7,5

Bilaga 2. Borrprovprotokoll, forts.

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
B23	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig grusig sand med tegelfnyk. 2–4,5 m brun organiskt siltig sand med tegelkross, murbruk, kol och djurben. 4,5–7,5 m orörd mark av blålera.	Nej	Obrända djurben	7,5
B24	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross och småsten. 2–4 m mörkbrun organiskt siltig sand. 4–7 m grå lera, borren kunde tryckas ned till berg.	Nej	Nej	Ca 8
B25	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross. 2–4 m mörkbrun organiskt siltig. 4–6 m rester från kraftig träkonstruktion, stående/liggande trästock/trästockar i rustbädd? 6–8 m orörd mark av grå silt ned till fast berg. Borren kunde i princip tryckas ned genom materialet ned till berg.	Ja, från ca 4–6 m	Nej	8
B26	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross. 2–4 m organiskt mörkbrunt siltigt med trärester, djurben, röd lerklining/keramik. 4–8 m grå/blå siltig lera. Borren kan tryckas ned genom detta.	Ja, trärester från större bitar	Djurben obränt Revben, matrester	Ca 9
B27	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross och smågrus. 2–4 m organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött med trärester, dynga/träflislager. 4–8 m endast grå/blå lera/sand urskiljas innan berget vidtar.	Ja, trärester och flismaterial	Nej	Ca 9
B28	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med tegelkross och smågrus. Vid ca 2 m borras genom sten, svårt att avgöra av vilken storlek. 3–4 m organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött material med trärester, dynga/träflislager. 4–8 m endast grå/blå siltig lera innan berget vidtar.	Ja, trärester och flismaterial	Nej	Ca 9
B29	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med tegelkross och smågrus. Vid ca 2 m borras genom sten, svårt att avgöra av vilken storlek. 3–3,5 m framkommer endast färska rotrester. 3,5–5 m organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött material med trärester, dynga/träflislager och djurben som är svarta. 5–8 m endast grå/blå siltig lera urskiljas innan berget vidtar. Tolkning: En stenkonstruktion överlagras en träkonstruktion och under denna ett träflis/dynglager med djurben.	Ja, trä samt träflis	Obrända svarta djurben	Ca 9
B30	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med tegelkross och smågrus och mindre sten. 2,5–4 m framkommer ett organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött material med trärester, obrända djurben som är svarta, flinta, dynga/träflislager. 4–5 m mörkt grått siltigt rent material. 5–8 m endast grå/blå lera/silt urskiljs innan berget vidtar.	Ja, träflismaterial	Svarta djurben, bössflinta	Ca 9,3

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
B31	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med tegelkross, spik, murbruk, smågrus och mindre sten. 2,5–4 m ses ett organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött material med trärester, obrända djurben som är svarta, dynga/träflislager. 4–5 m mörkt grått siltigt rent material. 5–8 m endast grå/blå silt, innan berget vidtar. Borren kan tryckas ned genom detta.	Ja, träflismaterial	Spik, obrända djurben	Ca 9
B32	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med inslag av tegelkross, smågrus och mindre sten. 2–3 m sand med grusinslag och mindre stenar samt lite större tegelfragment, kanske från en konstruktion eftersom det var större motstånd att borra just här. Det grusiga materialet kan möjligen vara ett tecken på störning, eftersom det avviker från röret innan. 3–4 m sandigt brunt material med enstaka träflis och djurben. 4–7 m kunde borren tryckas ned och inget material kommer upp. 7–9 m borren kan fortfarande tryckas ned men grå siltig lera kommer upp innan berget vidtar.	Ja, enstaka träflis	Svarta djurben med gnagspår	9,5
B33	0–1 m fin siltig brun matjord, knappt material. 1–2 m brun siltig sand med inslag av tegelkross, smågrus och mindre stenar. 2–3 m enstaka träflis. 3–4,5 m sandigt grå/brunt blött material med lite träflis. 4,5–10 m borren kan tryckas ned, inget material kommer upp, emellertid ren grå siltig lera vid spolning.	Enstaka träflis	Nej	10,5
B34	0–1 m fin siltig brun matjord. Relativt lite material kommer upp. 1–2 m brun siltig sand med inslag av tegelkross, smågrus och mindre stenar. 2–3 m siltigt organiskt brun/mörkt grått/sotigt material med lite djurben som är svarta. 3–4, 5 m trärester och organiskt silt med djurben. 4–8 m borren kan tryckas ned, inget material kommer upp, emellertid ren grå siltig lera vid spolning.	Träflis och trärester	Obrända svarta djurben	10,5
B35	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig sand med tegelkross och smågrus, porslin. 2–4 m organiskt grå/gul/brun siltigt relativt blött med trärester, pinnar, obrända svarta djurben, slagg (?), dynga/träflislager. 4–5 m fortsätter trärester att komma upp med mörkare grå lera som luktar mycket. 4–8 m endast grå/blå lera/sand innan berget vidtar. Mycket lätt att trycka ned borren.	Ja, möjligen kan det vara trärester från större material	Obrända djurben, svarta Slagg?	10,5
B36	0–1 m fin siltig brun matjord. 1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross och smågrus. 2–3 m svårare att borra och endast trärester kommer upp. 3–4 m organiskt grå/brun siltigt relativt blött med trärester, pinnar, obrända svarta djurben, hasselnöt, dynga/träflislager. 4–5 m fortsätter trärester att komma upp med mörkare grå organiskt material. 4–8 m endast grå/blå lera/sand innan berget vidtar. Mycket lätt att trycka ned borren.	Ja, möjligen kan det vara trärester från större material	Obrända djurben, svarta Hasselnötskal.	10,5

Bilaga 2. Borrprovprotokoll, forts.

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)	Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
B37	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, möjligen kan det vara	Obrända djurben, svarta	10,5	C4	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, möjligen kan det vara fråga	Obrända och brända djur	10,5
	1–2 m brun siltig brun sand med tegelkross och smågrus.	träresten från större material	Hasselnötskal			om träresten från större material	ben, flinta, järn/degel (?)		
	Vid ca 2 m kommer enbart träresten.								
	2,5–4 m organiskt mörkbrunt siltigt relativt blött med träresten, obrända svarta djurben, hasselnöt, dynga/träflislager.								
	4–5 m fortsätter träresten att komma upp med mörkare grå organiskt material.								
	5–8 m endast grå/blå lera/sand innan berget vidtar. Mycket lätt att trycka ned borren.								
B38	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja förhållandevis mycket.	Obrända djurben, svarta	10,5	C5	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, men förhållandevis lite	Keramik 1300–1400-tal,	10,5
	1–2 m brun siltig brun sand med småsten och enstaka tegel.	Möjligen kan det vara träresten				material, bark	obrända djurben, spik,		
	2–4 m organiskt mörkgrått/gult/brunt siltigt relativt med träresten, obrända svarta djurben.	från större konstruktion					slagg		
	3,5–4 m mycket träresten.								
	4–5 m fortsätter träresten att komma upp med mörkare grått organiskt material.								
	5–8 m endast grå/blå lera/sand innan berget vidtar. Mycket lätt att trycka ned borren.								
B39	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, sannolikt träflis	Nej.	10,5	C6	Ytterst lite material framkommer vid denna borring.	Ja, men i mindre mängd och svårt	Nej	10,5
	1–2 m humöst sandigt brunt och enstaka tegel.					att få någon uppfattning om ifrån			
	2–3 m organiskt mörkbrunt med träresten.					vilka nivåer			
	3–4 m dynga som är grå/gul/ brun, med mycket träflis och pinnar.								
	4–9 m kan boren tryckas ned och inget material kommer upp. Vid spolning endast orörd mark av grå/blå lera/silt.								
C1	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, samt trä från föremål (?)	Läder, djurben, spik och järnföremål	11	C7	Ytterst lite material förekommer också vid denna borring	Ja, men mest pinnar och flis	Obrända djurben	10,5
	1–2 m brun siltig brun sand med småsten och enstaka tegel.								
	2–3,5 m organiskt mörkgrått/gult/brunt siltigt med träresten, obrända svarta djurben, spik, järnföremål = dynglager (relativt lite material kom dock upp).								
	3,5–4 m träresten och mörkbrunt organiskt material med läder och djurben.								
	4–9 m borren trycktes ned och inget material kommer upp. Vid spolning endast orörd mark av grå/blå lera/silt.								
C2	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, sannolikt träflis	Obrända djurben (svarta)	12,5	C8	0–0,5 m fin siltig brun matjord.	Ja, pinnar främst	Läderspill, djurben	10,8
	1–2 m brun siltig sand med småsten och enstaka tegel.								
	2–3 m organiskt mörkgrått/gult/brunt siltigt med enstaka träresten, l=dynglager (relativt lite material kommer dock upp).								
	3–4 m organiskt mörkt grå/gul/brunt siltigt med obrända djurben och större mängd träresten och pinnar.								
	4–9 m borren trycktes ned och inget material kommer upp. Vid spolning endast orörd mark av grå/blå lera/silt.								
C3	0–1 m fin siltig brun matjord.	Ja, träresten och pinnar	Obrända djurben (svarta),	12,5	C8	0,5–1,5 m förekommer ett stenmaterial och endast stenmjöl från detta kommer upp. Vid en tittade ner i hålet eftersom det var svårt att hålla borrhjulet i lod, var det fråga om kraftiga fundamentsstenar.			
	1–2 m brun siltig sand med småsten och enstaka tegel.		spik, läder, metallkrumelur						
	2–2,5 m organiskt siltigt mörkgrått/brunt med enstaka pinnar, läder, spik (relativt lite material kommer dock upp).								
	2,5 m mindre sten att borra igenom.								
	2,5–4 m organiskt mörkbrunt/svart med obrända djurben och lite större mängd träresten och pinnar samt metallfragment. Enstaka grus och sten.								
	4–9 m borren kan tryckas ned och inget material kommer upp. Vid spolning endast orörd mark av grå/blå lera/silt.								

Bilaga 2. Borrprovprotokoll, forts.

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)	Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
C9	0–5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–1,5 m förekommer ett stenmaterial och endast stenmjöl från detta kommer upp, kraftiga fundamentsstenar. 1,5–2 m ett humöst mycket mörkt brunt siltigt/sandigt material med tegelkross. 2–2,5 m grå ren silt, utan fynd. 2,5–4 m förekommer siltig brun sand (ej så fet) och bränt djurben, bark mosade trärester och pinnar. 4–5,5 m siltig brun/gul/grå organisk silt, fetare, näver, få trärester och pinnar förekommer, men finns lite mosat i materialet. 5,5–8 m kan borren tryckas ned och endast mörkare grå siltig lera kommer upp innan berget vidtar.	Ja, men mindre än i övriga, pinnar främst	Bränt djurben	11	C14	Mycket lite material kommer upp vid borring. 0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd 0,5–2 m brun sand med småsten och tegelkross, utfyllnadsmaterial (?). 2–3 m brun sand med småsten, inga fynd. 3–4 m grå/brun siltig sand med inslag av obrända svarta ben. Runt 4 m motstånd men inte sten. 4–5 m mörkgrå siltigt organiskt med trärester och djurben. 5–7 m mörkgrå silt utan fynd. 7–9 m ljusgrå ren siltig lera.	Trä mot botten	Djurben	11,5
C10	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m förekommer ett stenmaterial och endast stenmjöl från detta kommer upp, kraftiga fundamentsstenar. 2–2,5 m småsten, tegelkross och kol. 2,5–3 m förekommer siltig grå/brun sand med småsten. 3–4 m brunt siltigt organiskt med inslag av pinnar, bark, djurben. 4–5,5 m siltig brun/gul/grå organisk silt, fetare, mer trärester förekommer, men finns också mosat i materialet, dynga. 5,5–8 m kan borren tryckas ned och endast mörkare grå siltig lera kommer upp innan materialet övergår i ljusgrå/blå siltig lera och sedermera vidtar berg.	Trärester, flis och pinnar	Svarta obrända djurben	11,5	C15	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brun sand med småsten och tegelkross, utfyllnadsmaterial (?). 2–3 m brun sand med småsten, inga fynd. 3–4 m grå/brun siltig sand med inslag av obrända svarta ben, läder och trärester. Runt 3 m motstånd och lite trärester kommer upp. 4–5 m ljusare brun/grå siltigt organiskt med mosade trärester, trärester och pinnar/plugg, järnföremål, rödgods och svarta djurben. 5–7 m inget material. 7–9 m ljusgrå siltig lera utan fynd. Inget mer material innan berget vidtar.	Nej	Obrända svarta djurben, rödgods, järnföremål, läder	11,5
C11	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brunt humöst med småsten och en rödgodskärva, relativt lite material kommer upp. 2–3 m förekommer siltig grå/brun sand med småsten, pinnar och djurben. 3–5 m siltig brun/gul/grå organisk silt, fetare, något mer trärester förekommer, men finns också mosat i materialet, dynga, frekvent med obrända svarta djurben. 5,5–8 m kan borren tryckas ned och endast mörkare grå siltig lera kommer upp innan materialet övergår i ljusgrå/blå siltig lera och sedermera vidtar berg.	Träflis och pinnar	Relativt mycket svarat obrända djurben omkring 4 m djup. Obränt ben före kom också	11	C16	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brun sand med småsten och tegelkross, utfyllnadsmaterial (?). 2–3 m brun sand med småsten, enstaka trärester. 3–5 m kommer relativt lite material. 3–4 m grå/brun siltig sand med inslag av obrända svarta ben, läder och trärester. 4–5 m brun/grå siltigt sand med, trärester järnföremål, och svarta djurben och en gäddkota. 5–9 m borren kan tryckas ned, inget mer material innan berget vidtar.	Ytterst lite trärester kommer upp	Brända ben, järn, läder	11,5
C12	Mycket lite material kommer upp vid borring. 0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brun/grå fin silt samt större stenmaterial. 2–3 m förekommer siltig grå/brun sand med småsten, inga fynd. 3–4 m grå/brun siltig sand med inslag av trärester och enstaka djurben. 4–5 m mörkgrå siltig sand med inslag av enstaka trärester. Till skillnad från tidigare borring tryckas inte borren ned, utan det fanns ett motstånd. 5–6 m söndertrasade trärester samt ljusgrå silt. 6–8 m inget mer material innan berget vidtar.	Trärester, kommer upp i orörd mark av grå sand, sannolikt en påle	Obränt svart djurben	11	C17	Mycket lite material kommer upp. 0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brun sand med småsten och tegelkross, utfyllnadsmaterial (?). 2–3 m brun sand med småsten, enstaka uppflisade trärester, läder. 3–4 m grå/brun siltig sand med inslag av obrända svarta ben, och mer uppflisade trärester. 4–5 m brun/grå/gul siltigt sand med mosat trä. 5–8 m borren kan tryckas ned, Inget mer material innan 8–11 m, då ljusgrå siltig lera utan fynd kommer upp innan berget vidtar.	Runt 3,5 m tycks det förekomma. Trämateriäl	Svarta djurben, läder	11,5
C13	Mycket lite material kommer upp vid borring. 0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m knappt något material alls brun/grå fin silt. 2–3 m brun sand med småsten, inga fynd. 3–4 m grå/brun siltig sand med småsten, inslag av trärester och enstaka svarta djurben. 4–5,5 m mörkgrå siltig sand med trärester, pinnar, uppflisat trä, hasselnötskal, svarta djurben, flinta och småsten. 5,5–8 m kan borren tryckas ned och närmare berget kommer endast ljusgrå/blå siltig lera upp.	Trärester	Möjligt ett föremål av trä, flinta, hasselnötskal, svarta djurben	11	C18	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2,5 m brun sand med småsten och tegelkross hela vägen, konstruktion (?). 2,5–3 m mörkbrun humös silt/sand med småsten och kol, inga fynd. 3–4 m ljusare brun organisk silt med obrända svarta ben (fågel, får/get) och lite trärester. 4–8 m borren kan tryckas ned, Inget mer material. 8–11 m ljusgrå siltig lera utan fynd kommer upp innan berget vidtar.	Nej	Svarta djurben	Ca 11

Bilaga 2. Borrprovsprotokoll, forts.

Borrprov	Indikation på kulturlager	Förekomst av trä	Förekomst av fynd	Fast berg djup (m)
C19	Ytterst lite material kommer upp 0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m brun sand med småsten och lite tegelkross. 2 m påträffas en större stenmaterial. 2,5–3 m mörkbrun humös silt/sand med småsten inga fynd. 3–4 m ljusare brun organiskt silt lite trärester. 4–5 m, inget material. borren kan tryckas ned. 5–7 m något mörk grått siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera utan fynd. Inget mer material innan berget vidtar.	Nej	Nej	Ca 11
C20	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m mörkt brunt siltigt organiskt med djurben, fönsterglas, tegel = tegelkonstruktion (?). 2,5 m påträffas trä från större material vilken trasats upp. 2,5–3 m mörkbrun humöst sotig silt med småsten och trärester och spik. 3–3,5 m organiskt mörkt brunt sotigt med trärester. 3,5–8 m inget material kommer upp. Borren kan tryckas ned till 9 m. Vid spolning kommer att mörkt gått siltigt material med mycket söndertrasade trärester.	Ja	Yngre material. Djurben (ej svarta), fönsterglas. Spik från äldre lager	Ca 15
C21	0–0,5 m fin siltig brun matjord utan fynd. 0,5–2 m mörkt brunt siltigt organiskt med kol, tegelbitar = tegelkonstruktion (?) och småsten. 2–3 m mörkbrun humöst sotig silt med småsten och trärester. 3–4,5 m organiskt ljust brunt med djurben, lite trärester, pinnar och flinta. Därefter kommer inget mer material upp. Borren kan tryckas ned till 9 m. Vid spolning kommer endast ett mörkt gått siltigt material.	Nej	Obrända djurben, svarta och ej svarta	Ca 12,5
D1	Mycket lite jordmaterial kommer upp. 0–0,5 m fin siltig matjord utan fynd. 1–2 m mörkt brun silt med småsten och pinnar. 2–3 m stenmaterial, tar lång tid att borra igenom. 3–3,5 m endast uppfisat trä. 3,5–4,5 m gråbrun silt med uppfisat trämaterial. 5–7 m mörkt grått rent siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera.	Ja	Nej	12,5
D2	Mycket lite jordmaterial kommer upp. 0–0,5 m fin siltig matjord utan fynd. 0,5–2,5 m djup, stenmaterial tar lång tid att borra igenom. 2,5–3,5 m sandigt grusigt grått material med småsten. 3,5–4 m trärester endast. 4–4,5 m grå sandig silt med djurben och trärester. 5–7 m mörkt grått siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera utan fynd.	Ja, 4–4,5 m	Djurben	Ca 11
D3	Mycket lite jordmaterial kommer upp. 0–0,5 m fin siltig matjord utan fynd. 0,5–1,5 m djup, stenmaterial tar lång tid att borra igenom. 1,5–2,5 m, inget material. 2,5–3 m mörkgrå sand. 3–4 m mörkgrå sandig silt med djurben och enstaka hantverksavfall och mindre träplugg och läderspill. 5–7 m mörkt grått siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera.	Nej	Träplugg, djurben, läderspill	Ca 11
D4	Mycket lite jordmaterial kommer upp. 0–0,5 m fin siltig matjord utan fynd. 0,5–1 m djup finns stenmaterial. 1–2 m mörkt grå sand med inslag av tegel och småsten. 2–3 m mörkgrå sand med djurben och kritpipa och metallföremål. 3–4 m mörkgrå sandig med trärester. Från 4 m kan borren i princip tryckas ned. 5–7 m mörkt grått siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera.	Ja, 3–4 m	Kritpipa, läder, metallföremål, djurben	-
D5	0–0,5 m fin siltig matjord utan fynd. 0,5–1 m djup finns bara rötter. 1–2 m stenmaterial som tar tid att borra igenom. 2–3,5 m endast trämaterial från rötter. Först här börjar kulturlager: 3,5–4 m mörkgrå sand med lite trärester, läder och djurben. Borren kan därefter tryckas ned och mindre material kommer upp. 5–7 m mörkt grått siltigt material. 7–9 m ljusgrå siltig lera. Vid spolning kom en pärla upp	Nej	Pärla, läder djurben	-
D6	Mycket lite jordmaterial kommer upp. 0–0,3 m fin siltig matjord. 0,3–1 m stenmaterial. 1–1,5 m rötter från stort träd. 1,5–2,5 m stenmaterial som tar tid att borra igenom, inget material kommer upp. 2,5–4 m endast lite sandigt grusigt grått material. Först här börjar finns rester av kulturlager: 4–4,5 m mörkgrå sand med lite hasselnötskal, trärester, läder och djurben. Borren kan därefter i princip tryckas ned och knappt något material kommer upp. 5–7 m mörkt grått siltigt material, utan fynd. 7–9 m ljusgrå siltig lera utan fynd.	Ja, 4–4,5 m	Nej	-

BILAGA 3. BORRPROVSBEKRIVNING

Borrprov		A14	A13	A12	A11	A10	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	B1	B2	
Ursprunglig marknivå (m)		3,98	3,98	3,92	3,9	3,85	3,88	3,84	3,81	3,85	3,97	3,94	3,83	4,08	4,13	3	3	
M.ö.h.	Djup (m)																	
4	0	Utan material	Utan material	Utan material	Matjord	Matjord	Matjord	Utan material	Matjord	Matjord	Matjord	Utan material	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	
3	1				Tegelkross	Tegelkross	Sten		Sten	Sten	Sten		Sten	Sten	Sten	Utan material	Utan material	
2	2	Sten	Tegelkross	Sand+grus	Sand+grus	Sten								Utan material	Utan material			
1	3	Småsten	Sand+grus	Organisk silt		Organisk silt	Sand+grus	Sand+grus	Småsten	Småsten	Småsten	Småsten	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt			
0	4	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Pinnar + träflis	Mörkgrå silt			Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Utan uppgift efter ras	Blå/grå silt	Blå/grå silt			
			Trärester	Trärester			Trärester		Mörkgrå silt	Trärester	Trärester	Trärester						
-1	5	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt		Blå/grå silt	Blå/grå silt	Mörkgrå silt	Trärester	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt						
								Trärester	Blå/grå silt									
-2	6				Utan material			Blå/grå silt								Berg	Berg	
-3	7		Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg			
-4	8																	
-5	9	Berg																
-6	10																	

Bilaga 3. Borrprovsbeskrivning, forts.

Borrprov		B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16 (recent störning)	B17 (recent störning)
Ursprunglig marknivå (m)		3,18	3,17	3,26	3,34	3,14	3,19	3,16	3,37	3,28	3,33	3,42	3,31	3,20	3,05	3,14
M.ö.h.	Djup (m)															
4	0	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Utan material	Utan material	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord
3	1	Tegelkross	Tegelkross	Tegelkross	Humös brun silt	Tegelkross	Tegelkross	Tegelkross		Färska rötter	Tegelkross	Färska rötter		Utan material	Tegelkross	Grus+småsten
2	2	Utan material	Humös brun silt			Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Tegelkross	Tegelkross	Humös brun silt	Organisk silt	Tegelkross +murbruk			
1	3		Organisk silt+trärester	Mörkgrå silt+trärester	Organisk silt +kvistar					Organisk silt	Organisk silt		Organisk silt			
0	4								Humös brun silt							
			Blå/grå silt						Mörkgrå silt				Mörkgrå silt	Organisk silt	Utan material	Utan material
-1	5				Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt
-2	6	Berg	Berg								Berg					
				Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg		Berg	Berg	Berg	Berg	Berg
-3	7															
-4	8															

Bilaga 3. Borrprovsbeskrivning, forts.

Borrprov		B18 (recent störning)	B19	B20	B21	B22	B23	B24	B25	B26	B27	B28	B29	B30	B31	B32	B33
Ursprunglig marknivå (m)		3,22	3,37	3,34	3,49	3,54	3,52	3,5	3,29	3,41	3,44	3,47	3,44	3,39	3,34	3,49	3,5
M.ö.h.	Djup (m)																
4	0	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord
3	1	Grus+småsten	Grus+småsten	Humös silt	Humös silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt	Brun silt
2	2			med tegel	med tegel	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk	+tegefnyk
1	3	Utan material	Utan material	Humös silt	Humös silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Sten	Sten	Utan material	Utan material	Grus+tegel+småsten
0	4			med tegel	med tegel											Träflis	Träflis
-1	5	Utan material	Utan material	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Färska rötter	Träflis+trärest	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Utan material
-2	6			Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt				
-3	7	Berg	Berg	Trärest	Utan material	Utan material	Utan material	Mörkgrå silt	Trärest	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Utan material
-4	8			Blå/grå silt	Utan material	Utan material	Utan material	Mörkgrå silt	Trärest	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt
-5	9	Berg	Berg	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt
-6	10			Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt
		Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg

Bilaga 3. Borrprovsbeskrivning, forts.

Borrprov		B34	B35	B36	B37	B38	B39	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10
Ursprunglig marknivå (m)		3,43	3,31	3,19	2,98	2,99	3,27	3,13	3,17	3,18	3,13	3,17	3,3	3,24	3,21	3,29	3,22
M.ö.h.	Djup (m)																
4	0	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord
3	1	Brun silt +tegel+grus	Brun silt +tegel+grus	Brun silt +tegel+grus	Brun silt +tegel+grus	Brun silt +tegel+grus	Brun silt +tegel+fnyk	Brun silt +tegel+fnyk	Brun silt +tegel+fnyk	Brun silt +tegel+fnyk	Brun silt +tegel+fnyk	Silt+sand+sten	Sten	Sten	Sten	Sten	Sten
2	2	Sotigt	Träflis+pinnar +trärest	Trärester	Trärester	Träflis+pinnar+trärest	Organisk silt	Organisk silt	Träflis+pinnar +trärest	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt+trärest	Utan material	Silt	Silt	Silt	Tegelkross
1	3	Organisk silt	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Träflis+pinnar +trärest	Organisk silt +grus+trärest	Träflis	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt
0	4		Mörkgrå silt +trärest	Mörkgrå silt +trärest	Mörkgrå silt +trärest	Mörkgrå silt+trärest	Utan material	Utan material	Utan material		Träflis	Utan material	Mörkgrå silt+trärest	Organisk fet +trärest	Organisk fet +trärest	Organisk fet +trärest	Organisk fet +trärest
			Trärester	Trärester	Trärester	Trärester				Utan material	Utan material		Trärester	Trärester	Trärester	Trärester	Trärester
-1	5	Utan material	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt							Utan material	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt
-2	6																
-3	7																
-4	8	Blå/grå silt					Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt								
-5	9									Blå/grå silt		Blå/grå silt	Blå/grå silt				
-6	10	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg		Blå/grå silt	Blå/grå silt		Berg	Berg	Berg	Berg	Berg
-7	11										Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg
-8	12								Berg	Berg							

Bilaga 3. Borrprovsbeskrivning, forts.

Borrprov		C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	D1	D2	D3	D4	D5	D6
Ursprunglig marknivå (m)		3,24	3,25	3,27	3,19	3,33	3,17	3,3	3,34	3,44	3,45	3,43	3,21	3,39	3,33	3,35	3,32	3,31
M.ö.h.	Djup (m)																	
4	0	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord	Matjord
3	1	Silt	Sten	Silt	Brun silt+tegel +grus	Brun silt+tegel +grus	Brun silt+tegel +grus	Brun silt+tegel +grus	Tegel+småsten	Tegel+småsten	Tegel+glas	Tegel+kol	Utan material	Sten	Sten	Sten	Sten	Sten
2	2	Organisk silt	Silt	Silt	Silt	Silt	Silt	Silt	Sten	Trärester	Sotigt	Sotigt	Sten		Utan material	Organisk silt +trärester	Färska rötter	Sten
1	3	Organisk fet +trärester	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Organisk silt	Silt	Silt	Silt	Organisk silt +trä+pinnar	Trärester	Grus+sten	Organisk silt +trärester	Organisk silt +trärester	Färska rötter	Silt+sand+grus
0	4			Mörkgrå silt +trärester	Mörkgrå silt +trärester			Organisk fet +trärester	Utan material	Utan material		Utan material	Organisk silt +trärester	Trärester	Organisk silt +trärester	Mörkgrå silt	Organisk silt +trärester	Organisk silt +trärester
-1	5		Trärester		Trärester	Trärester		Trärester	Utan material	Utan material		Utan material	Organisk silt +trärester	Trärester	Organisk silt +trärester	Mörkgrå silt	Organisk silt +trärester	Organisk silt +trärester
-2	6	Blå/grå silt	Utan material	Blå/grå silt	Mörkgrå silt	Utan material	Utan material	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt			Mörkgrå silt +trärester	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt	Mörkgrå silt
-3	7				Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt			Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt
-4	8		Blå/grå silt					Blå/grå silt	Blå/grå silt	Blå/grå silt								
-5	9									Utan material								
-6	10												Utan material	Utan material	Utan material	Utan material	Utan material	Utan material
-7	11	Berg	Berg	Berg														
-8	12				Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg			Berg	Berg	Berg	Berg	Berg	Berg

BILAGA 4. FYNDTABELL BORRPROVER

Fynd-nr	Borr-prov	Föremål	Vikt (g)	Antal	Djup (m)	Beskrivning	Kommentar
4:1:1	B4	Fönsterglas	6,6	13	2	Fönsterglas	Grönt. Kasserat.
4:1:2	B4	Keramik	2,6	3	2	Yngre rödgods	Två små skärvor med mörkt gulskiftande glasyr, samt en med röd/ofärgad glasyr. Sparad.
6:1:1	B6	Kritpipa	3,7	2	2	Skaft kritpipa	Utan dekor. Kasserat.
6:1:2	B6	Flintavslag	4,3	1	2	Flintavslag	Kasserat.
11:1:1	B11	Keramik	8	11	4	Stengods, grön glasyr	Skärva mynning stengods, med mörkt grön glasyr invändigt och utvändigt. Sparad.
11:1:2	B11	Keramik	10,7	1	-	Skärva odef.	Terrakotta röd. Sparad.
31:1:1	B31	Keramik	1,4	1	2	Fajans, vit bas med blått	Vit bas invändigt och utvändigt, med streck av blå dekor. Sparad.
39:1:1	B39	Hantverksspill	1,2	1	4	Läderspill	Kasserat.
39:1:2	B39	Spik	6,7	2	3	Spik	Kasserat.
41:1:1	C2	Hantverksspill	2	1	3	Läderspill	Kasserat.
41:1:2	C2	Spik	3,8	2	2	Skaft	Kasserat.
42:1:1	C3	Flintavslag	4,6	1	3	Flintavslag	Svart. Kasserat.
43:1:1	C3	Keramik	4,4	1	4	Stengods	Mörkt röd/brun glasyr på utsidan och gulaktig invändigt. Datering 1300–1400-tal. Sparad.
43:1:2	C3	Hantverksspill	3,7	1	4	Hornspill	Sågad plant fragment med släta ytor och sågmärken på båda flata sidor, tjocklek 0,4 cm och 1,7 cm bred men avslagen av borren, så sannolikt ett bredare fragment. Sparad.
43:1:3	C3	Spik	6,2	1	2	Skaft	Kasserat.
50:1:1	C11	Keramik	2,8	1	2	Yngre rödgods	Skärva med gul/brun glasyr invändigt och utvändigt. Sparad.
52:1:1	C13	Flintavslag	1,3	1	4	Flintavslag/bössflinta	Kasserat.
54:1:1	C15	Flintavslag	3,3	1	4	Flintavslag svart	Kasserat.
54:1:2	C15	Keramik	1,7	1	4	Yngre rödgods	Yngre rödgods med gul glasyr. Sparad.
55:1:1	C16	Hantverksspill	1	1	3	Läder, del av sko?	Kasserat.
55:1:2	C16	Spik	3,2	1	4	Spik	Kasserat.
56:1:1	C17	Hantverksspill	6,9	1	3	Läderspill	Läderspill, en del med oval form. Ej konserverad. Kasserad.
58:1:1	C19	Spik	4,5	1	3	Böjd tunn spik	Kasserat.
60:1:1	C21	Flintavslag	10	2	4	Flintavslag	Kasserat.
64:1:1	D4	Kritpipa	2,3	1	2	Kritpipa	Utan dekor. Kasserat.
65:1:1	D5	Pärta	0,4	1	-	Pärta av horn	Brunfärgad. Sparad.
205:1:1	A5	Kakel	0,9	1	3	Kakel?	Del av grönglaserat kakel? Sparad.
210:1:1	A10	Keramik	2,8	1	3	Stengods	Sparad.
210:1:2	A10	Keramik	4,3	2	3	Yngre rödgods	Med gul/brun glasyr invändigt. Sparad.
211:1:1	A11	Keramik	5,2	1	3	Stengods	Svart. Sparad.

Benämning på borrprov är baserad på utförande arbetsföretags (Züblin AB) beteckning av delsträckor (A–D). Fynd-nr är baserad på punktinmätning av prov.

BILAGA 5. FYNDTABELL SCHAKTNINGSÖVERVAKNING ETAPP 1 OCH 2

Fynd-nr	Föremål	Vikt (g)	Antal	Datering	Beskrivning	Kommentar
103:2:1	Keramik	6	1	-	Rödgods	Rödgods med insida av glasyr i brun/gul ton. Sparad.
103:2:2	Keramik	5,5	1	-	Rödgods	Invändigt glaserad i röd ton, fat. Sparad.
103:2:3	Keramik	2,5	1	-	Fat av rödgods?	Svartbränt (?) rödgods (?) med invändig glasyr i brun ton, tunn behållare 0,4 mm. Sparad.
103:2:4	Keramik	6,4	1	-	Keramik	Svartbränt (?) rödgods (?) med invändigt glaserad i grön ton. Sparad.
103:2:5	Keramik	5,6	1	-	Keramik?	Rest av svart dekor/glasyr invändigt. Sparad.
103:2:6	Keramik	10,7	1	-	Fajans med dekor	Rest av dekor i vitt och blått. Sparad.
103:2:7	Kakel	46,7	1	-	Kakelugn fragment blå/vit	Fragment av detalj från kakelugn, vit bas med vågdekor i ljust blått. 7 x 4,5 cm stort. Sparad.
103:2:8	Keramik	10,6	1	-	Yngre rödgods, fat	Yngre rödgods med glasyr i brun bas och dekorerade med ränder och prickar i gult. Sparad.
104:38:1	Keramik	3,6	1	1700-tal	Stengods, krus	Stengods, fragment av krus, med bruntonad glasyr på utvändigt. Sparad.
104:38:2	Keramik	1,6	1	1800-tal	Vitgods?	Vitgods (?), skärva med invändig ljust gul glasyr. Sparad.
104:38:3	Keramik	6,1	1	-	Vitgods?	Skärva från skål med invändig gulbrun glasyr. Sparad.
104:38:4	Keramik	2,1	1	-	Kinesiskt porslin	Ca 1750, skärva från en kopp, utvändig brun glasyr och vit invändig med vågmönster i rött vid mynningen. Sparad.
104:38:5	Keramik	13,6	1	-	Yngre rödgods	Fragment av mynning från kärl med bruntonad glasyr invändigt. Sparad.
104:38:6	Keramik	20,1	1	-	Yngre rödgods	Skärva av yngre rödgods från kopp? Invändig bruntonad glasyr. Sparad.
104:38:7	Kakel	34,8	1	-	Detalj kakelugn	Detalj fragment av kakelugn med bruntonad glasyr. Sparad.
104:38:8	Keramik	6,2	1	-	Yngre rödgods	Skärva av yngre rödgods från fat, invändigt vit. Sparad.
104:38:9	Keramik	1,3	1	-	Yngre rödgods	Skärva med gröntonad glasyr invändigt. Sparad.
104:38:10	Kritpipa	6,8	3	-	Kritpipa skaft	Utan dekor. Kasserat.
104:38:11	Fönsterglas	3,2	1	-	Fönsterglas?	Bemålad? Kasserat.
104:40:1	Keramik	2,3	1	-	Fajans, botten av kopp	Vit glasyr. Sparad.
104:87:1	Keramik	62,4	1	1800-tal?	Yngre rödgods	Liten skål med kraftigt utvinklad buk, från fot till mynning. Räfflad utsida. Invändig och utvändig glasyr i gul/brun ton. Sparad.
104:87:2	Keramik	9,3	1	1700-tal	Yngre rödgods	Yngre rödgods med brun bas och gulfläckig glasyr invändigt. Sparad.
105:86:1	Kakel	27,3	1	1700-tal	Kakeldetalj	Dekor med växtmotiv i grön glasyr. Sparad.

Fynd-nr	Föremål	Vikt (g)	Antal	Datering	Beskrivning	Kommentar
105:86:2	Keramik	11,1	1	1800–1900-tal	Rödgods, handtag	Sparad.
105:86:3	Keramik	41,3	2	1800–1900-tal	Mynning och handtag	Vikt handtag 14,9 g, skärva med mynning 26,3 g. Yngre rödgods? Sparad.
105:86:4	Keramik	23,3	1	1800–1900-tal	Yngre rödgods, brun/gul glasyr	Yngre rödgodsskärva, 0,9 cm tjock med invändig glasyr i brun ton. Sparad.
106:88:1	Kakel	211,7	1	1700-tal	Grönlaserat kakel	Grönlaserat kakel med växtmotiv, delen är 13 x 8 cm. Sparad.
404:1093:1	Keramik	151,3	1	-	Rödgods, handtag	Rödgods, handtag till panna, gul/grön glasyr invändigt. Sparad.
404:1093:2	Kakel	177,3	1	1800-tal	Del av kakel	Vitmålad. Sparad.
404:1093:3	Fönsterglas	8,8	1	-	Fönsterglas	Kasserat.
404:1093:4	Kritpipa	4	2	-	Skaft kritpipa	Utan dekor. Kasserat.
408:1107:1	Keramik	4,3	1	1800-tal	Yngre rödgods	Mynning med svart glasyr invändigt och utvändigt. Sparad.
409:1120:1	Fönsterglas	5,8	1	-	Fönsterglas	Kasserat.
409:1120:2	Keramik	5,5	1	1600–1700-tal	Yngre rödgods	Fat med Invändigt gul/grön glasyr. Sparad.
410:1169:1	Keramik	77,1	1	1700-tal	Yngre rödgods	Del av fat, glaserad grön på insidan. Sparad.
410:1169:1	Sänke av ben	240	1	-	Sänkte med borrarade hål	Sänke av mellanfotsben av häst med ett borrarat hål, 1 cm i diameter i vardera änden. Tillhuggen på undersida på diafys samt i ändar och ligger plant på jämnt underlag. Mått 26 cm och distal 4,8 cm. Sparad.
410:1169:11	Keramik	14,5	1	1600-tal	Westervalkrus	Sparad.
410:1169:2	Keramik	19,5	1	1500-tal	Stengods, krus/kruka	Brun/röd utvändigt med grå insida. Sparad.
410:1169:3	Keramik	42,5	1	-	Rödgods, fot till kärl	Rödgods, en av fötter till kärl, glasyr i röd ton invändigt. Sparad.
410:1169:4	Keramik	5,5	1	-	Yngre rödgods	Rödgods med glasyr i brun ton invändigt. Sparad.
410:1169:5	Keramik	5,6	1	-	Yngre rödgods	Rödgods med glasyr i gul ton invändigt och utvändigt. Sparad.
410:1169:6	Keramik	6,6	2	-	Rödgods	Rödgods, del av fat, glaserad grön på insidan. Sparad.
410:1169:7	Fönsterglas	4,1	2	-	Fönsterglas?	Kasserat.
410:1169:8	Keramik	6,5	1	1600–1700-tal	Rödgods med dekor	Dekor av vit och grön glasyr invändigt. Fat? Sparad.
410:1169:9	Keramik	1,8	1	-	Spelbricka?	Rund med diameter på ca 31 mm och 5 mm på mitten och tunnar ut mot kanterna. Sparad.
411:1198:1	Silvermynt	1,4	1	1500-tal	Johan III ½ öre, 1586	Se utförlig beskrivning i bilaga 9 <i>Konserveringsrapport</i> . Sparad.
412:1216:1	Keramik	1	1	1800-tal	Flintgods?	Sparad.

BILAGA 6. ARKEOBOTANISK ANALYS BORRPROVER

Borrprov	A5	A6	A6	A7	A12	B4	B6	B11	B11	B19	B15	B20	B25	B27	B28	B29	B30	B31	B43	B35	B36	B37	B38	B39	B38	C1	C1	C2	C4	C5	C7	C8	C11	C11	C12	C12	C13	C13	C15	C15	C17	C18	C19	D1	D3	D4	D6												
Djup (m)	4-5	4	5	5-5,5	5	-	-	2	4	5-6	-	-	4-6	-	-	3	3-4	3-4	-	3-4	3-4	4-4,5	3	3	4-5	2,5-3	3-4	-	3	2,5	3,5	4	3	4	4	6	3-3,5	5-5,5	3,5	4-4,5	3,5	3,5-4	3,5-4	3,5	3,5	3-4	4-4,5												
Vedart																																																											
Al																																																											
Björk																																																											
Björknäver																																																											
Ek	x	x	x																																																								
Gran		x		x	x		x	x		x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x																							
Hassel																																																											
Tall							x	x		x	x																																																
Tallbark								x																																																			
Vide								x																																																			
Materialtyp																																																											
Huggspån		x			x			x																																																			
Konstruktionsvirke	x	x (ek)	x	x	x		x			x																																																	
Ris och kvistar					x	x	x	x	x	x																																																	
Hyvlat																																																											
Övrigt																																																											
Läder																																																											
Ben		x																																																									
Bränt ben																																																											
Järn																																																											
Tegel							x																																																				
Växtmakrofossil																																																											
Hasselnöt																																																											
Vass																																																											

Det arkeobotaniska materialet har kasserats efter analys.

BILAGA 7. OSTEOLOGISK ANALYS BORRPROVER

Borr-prov	Art	Vikt (g)	Benslag	Bränt (BR) Obränt (OB)	Antal	Djup (m)	Övriga observationer
A2	Får/get	4,3	Tand (molar)	OB	1	4	-
A4	Större däggdjur	22	Rörben	OB	6	4	-
A5	Däggdjur	5	Revben	OB	1	4-5	-
A5	Större däggdjur	-	Underkäke	OB	2	4-5	-
A7	Däggdjur	3,2	Revben	OB	1	3,5-4	-
A8	Nötboskap	6,5	Kranium	OB	2	4	-
A8	Däggdjur	3,9	Rörben	OB	1	4	-
A9	Större däggdjur	17	Rörben, kranium	OB	7	3,5-4	-
A10	Mellan/stort däggdjur	17,4	Rörben, kranium	OB	10	3,5-4	-
A11	Större däggdjur	9,3	Obest	OB	7	3,5-4	-
A11	Svin	5,5	Skulderblad	OB	1	3,5-4	-
A12	Större däggdjur	10,5	Rörben	OB	2	3,5-4	-
A12	Mellan/stort däggdjur	3,4	Rörben	OB	2	3,5-4	-
B6	Större däggdjur	3,6	Oid	OB	1	-	-
B7	Mellan/stort däggdjur	1,6	Rörben	OB	1	-	-
B8	Mellan/stort däggdjur	3,4	Rörben	OB	2	-	-
B30	Däggdjur	8,2	Rörben	OB	3	3-4	-
B30	Nötboskap	3	Bäckenben	OB	1	2	-
B32	Mellan/stort däggdjur	3,2	Rörben	OB	1	-	Hugg samt gnag av råtta.
B34	Större däggdjur	5,9	Rörben	OB	2	-	-
B35	Nötboskap	2,5	Revben	OB	1	3-4	Med hugg - hantv. avfall?
B35	Däggdjur	3,1	Rörbe	OB	2	3-4	-
B36	Mellan/stort däggdjur	2,4	Rörben	OB	2	3-4	-
B37	Nötboskap	5,9	Horn	OB	1	4-4,5	-
B37	Mellan/stort däggdjur	4,7	Revben	OB	1	4-4,5	-
B38	Större däggdjur	3,5	Oid	OB	1	3	-
C1	Mellan/stort däggdjur	3,3	Rörben	OB	3	2,5-3,5	-
C2	Större däggdjur	6,9	Kranium, rörben	OB	2	-	-
C3	Däggdjur	3,9	Rörben	OB	2	2,5	-
C3	Får/get	1,2	Talus	OB	1	2,5	-
C4	Däggdjur	0,4	Oid	BR	1	4	-
C4	Mellan/stort däggdjur	4,1	Rörben	OB	3	4	-
C4	Större däggdjur	11,9	Rörben, kranium, revben	OB	4	3	-
C7	Däggdjur	1,7	Oid	OB	1	3,5-4,5	-

Det osteologiska materialet har kasserats efter analys.

Borr-prov	Art	Vikt (g)	Benslag	Bränt (BR) Obränt (OB)	Antal	Djup (m)	Övriga observationer
C7	Däggdjur	2,2	Rörben	OB	1	3,5	-
C7	Däggdjur	5,3	Rörben	OB	2	2,5	-
C8	Mellan/stort däggdjur	2,4	Revben	OB	1	2,5	-
C9	Mellan/stort däggdjur	0,8	Rörben	BR	1	3	-
C10	Större däggdjur	9,6	Rörben	OB	4	3	Hugg.
C11	Får/get	4,1	Revben	OB	1	4	-
C11	Får/get	-	Tand (molar)	OB	1	4	-
C11	Fågel ospan.	1,3	Rörben	OB	1	4	-
C11	Större däggdjur	13,2	Rörben, kranium	OB	7	4	-
C13	Svin	2,4	Tåled 2	OB	1	4-5	-
C13	Däggdjur	4,3	Rörben	OB	2	4-5	-
C13	Nötboskap	3,1	Tand (premolare)	OB	1	4-5	-
C13	Svin	1,3	Tåled 2	OB	1	3-3,5	-
C13	Större däggdjur	11,3	Rörben	OB	7	3-3,5	-
C14	Får/get	4	Mellanhandsben	OB	1	4	-
C14	Däggdjur	5,5	Obest	OB	4	4	-
C15	Däggdjur	9,6	Rörben	OB	3	3,5	-
C16	Gädda	0,1	Kota	OB	1	4	-
C16	Däggdjur	5,3	Rörben	OB	3	4	-
C16	Större däggdjur	4,8	Kranium	OB	2	3	-
C16	Mellan/stort däggdjur	3,8	Revben	OB	2	3	-
C17	Större däggdjur	14,9	Rörben	OB	4	3,5	-
C18	Fågel	0,9	Bröstben	OB	1	3,5-4	-
C18	Får/get	8,6	Mellanfotsben	OB	3	3,5-4	-
C20	Gräsand	0,7	Corpben	OB	1	2	-
C21	Nötboskap	2,8	Framtand	OB	1	3-4	-
C21	Däggdjur	9,9	Rörben	OB	5	3-4	-
D2	Mellan/stort däggdjur	2	Rörben	OB	1	3,5	-
D2	Får/get	1,3	Tåled 1	OB	1	3,5	-
D3	Större däggdjur	13,1	Rörben	OB	4	3,5	-
D3	Får/get	0,5	Rörben	OB	1	3,5	-
D5	Däggdjur	1,6	Obest	OB	3	Spolning	-
D5	Mellan/stort däggdjur	1,6	Rörben	OB	1	4	-

Det osteologiska materialet har kasserats efter analys.

BILAGA 8. OSTEOLOGISK ANALYS SCHAKTNINGSÖVERVAKNING ETAPP 2

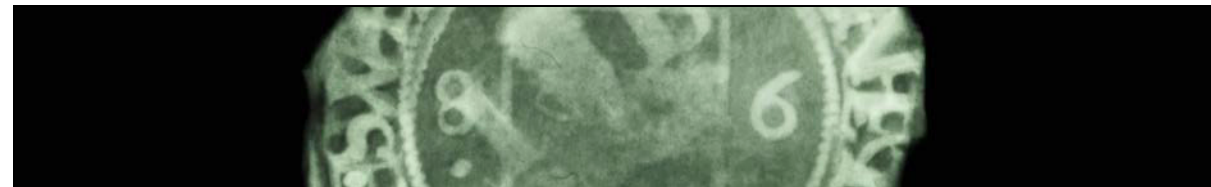
Anl-nr	Fynd-nr	Art	Vikt (g)	Benslag	Bendel	Sida	Obränt (OB)	Antal	Övriga observationer
404	39	Nötboskap	330	Överläke	Del	-	OB	1	-
404	39	Nötboskap	-	Underkäke	Del	-	OB	1	-
404	39	Nötboskap	-	Bäckenben	Ilium	-	OB	1	-
404	39	Nötboskap	-	Horn	Hel	-	OB	1	-
404	39	Nötboskap	-	Kranium	Del	-	OB	1	-
410	1170	Nötboskap	1 331,3	Mellanfotsben	Hel	Höger	OB	1	-
410	1170	Nötboskap	-	Mellanfotsben	Hel	Vänster	OB	1	Mått: 20,6, Bp 4,35, Bd 4,85.
410	1170	Nötboskap	-	Mellanhand/mellanfotsben	Diafys	-	OB	1	Mått: 20,6, Bp 4,5, Bd 5,5.
410	1170	Nötboskap	-	Revben	Fragment	-	OB	3	Med hugg.
410	1170	Nötboskap	-	Underkäke	Fragment	-	OB	1	-
410	1170	Nötboskap	-	Underkäke	Fragment	-	OB	1	-
410	1170	Nötboskap	-	Underkäke	Hel	Höger	OB	1	M3 uppe, slitage g.
410	1170	Nötboskap	-	Armbågsben	Proximal	-	OB	1	Med hugg.
410	1170	Nötboskap	-	Tänder i underkäke	-	-	OB	1	-
410	1170	Nötboskap	-	Tänder i överkäke	-	-	OB	3	-
410	1170	Nötboskap	-	Kranium	Fragment	-	OB	2	Vid ögonhåla.
410	1170	Svin	94,6	Skenben	Diafys	-	OB	2	-
410	1170	Svin	-	Strålben	Prox+diafys	Vänster	OB	1	-
410	1170	Får/get	28,3	Mellanhandsben	Prox+diafys	Vänster	OB	1	-
410	1170	Får/get	-	Mellanhandsben	Prox+diafys	Vänster	OB	1	Ej fus dist.
410	1170	Katt	6,3	Överarmsben	Hel	Vänster	OB	1	-

Det osteologiska materialet har kasserats efter analys.

BILAGA 9. KONSERVERINGSRAPPORT

OXIDER
Avlägsna - Skydda - Bevara

Konserveringsrapporter gällande mynt från Åkroken 2017

Max Jahrehorn
Rapport april 2018
K18-186
OXIDER

Inledning

Myntet kommer från Åkroken 2017.

Oxider har fått uppdraget att utföra konserveringsarbetet. Följande rapport avser arbetets utförande.

Mål

- Dokumentation
- Konservering
- Dokumentation av uppdraget

Syfte

Det övergripande syftet med konserveringsarbetet är att säkra föremålet från fortsatt nedbrytning, samt exponera eventuell ny information.

Metod

Föremålet bedöms individuellt med fokus på läsbarhet och vidhäftande föroreningar. För att säkerställa informationen innan konservering fotograferas och röntag myntet.

Konserveringsmetoden väljs efter objektets status samt efter de föroreningar som vidhäftar dess ytor. Metoden skall vara skonsam mot föremålet.

Ort/Anläggning: Åkroken 2017

Kontaktperson: Johan Blidmo, Arkeologikonsult

Föremål: Mynt

Material: Silver

Mått:

Vikt in: 1,42g **Vikt ut:** 1,14g

Behandling:

Myntet är hårt vittrat och bägge sidor har en lägre krustbildning, i detta finns inslag av koppar(II)klorid. Ett mindre område längst myntets kant saknar yta och här exponeras ett relativt nedbrutet inre. Dess prägling kan skymtas på något ställe, främst i dess omskrift. Myntet bedöms vara av låglegerat silver.

Fynd nr: 411:1198

Kons nr:

Datum in: 2018-02-23

Datum ut: 2018-04-05

Antal: 1

Foto: Ja

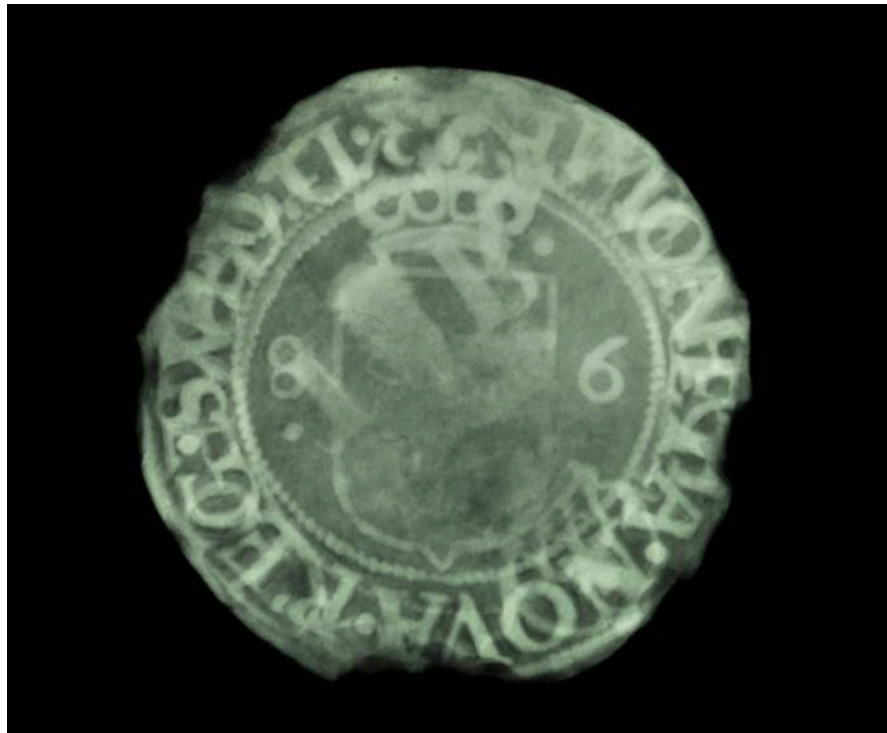

Myntet före konservering.

Myntet före konservering.

Omslagsbild: Detalj av röntgenfotografi på myntet, f.nr: 411:1198

Myntet röntgas för att säkra information innan konservering, då det bedöms kraftigt nedbrutet. Myntets bägge sidor exponeras samtidigt.

Myntet rengörs mekaniskt under mikroskop med dentalverktyg och trästicka samt mjuk pensel, för att avlägsna hårdare föroreningar. Då myntet bedöms att vara instabilt och sprött måste en del föroreningar lämnas kvar på ytorna, eftersom ett avlägsnade kan medföra materialkollaps. För att nå något djupare så rengörs ytorna lätt med EDTA-diNa 3,5% samt följande urlakning i varmt avjoniserat vatten i flera bad. Silverytorna justeras kort med Goddard's™. Dehydrering i 95%-ig etanol med följande kontrollerad torkning. Behandling med BTA 3% i etanol, lufttorkning. Ytorna skyddas med Inkralack 3% i toluen samt lufttorkas.

Myntet efter konservering.

Myntet efter konservering.

OXIDER

Avlägsna - Skydda - Bevara

OXIDER AB
Box 980
39129 Kalmar

www.oxider.se

Telefon: 0722 47 58 58

E-post: max.jahrehorn@oxider.se

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3087